

VALENCIÀ

ESPA II
MÒDUL III

Índex

Tema 1: Els animals	3
1. Vocabulari dels animals.....	3
1.1. LES AUS.....	4
1.2. ELS INSECTES	5
1.3. ELS PEIXOS.....	6
1.4. ELS RÈPTILS.....	7
1.5. ELS MAMÍFERS.....	9
2. Gramàtica.....	12
2.1. Present d'Indicatiu verbs regulars i irregulars	16
3. Comprensió Oral	16
4. Comprensió Escrita.....	20
5. Expressió escrita.....	22
6. Expressió Oral.....	23
7. El Valencià de la Vega Baixa: La Toponímia	25
Tema 2: Els menjars	28
1. Vocabulari sobre el menjar	28
1.1. Utensilis de cuina	28
2.1.2. Els menjars	30
2.1.3. Menjars freds i calents	36
2.1.4. Menjars dolços i salats	38
2. Gramàtica: les tres maneres d'expressar el passat.....	41
2.1. El Pretèrit Imperfet.....	41
2.2. Pretèrit perfet perifràstic	41
2.3. Pretèrit indefinit.....	42
2.4. Exercicis de reforç i repàs.....	44
3. Comprensió Oral	46
4. Comprensió Escrita.....	47
5. Expressió escrita.....	49
6. Expressió Oral.....	50
7. El valencià de la Vega Baixa: Els cognoms.....	51
Tema 3: La Ciutat.....	55
1. Vocabulari de la Ciutat	55
1.1. Vocabulari sobre la Ciutat	55
3.1.2. Exercicis sobre el Vocabulari de la Ciutat.....	56
2. Gramàtica: Pronoms febles: l'Objecte Directe (OD)	64
2.1. Què són els Pronoms febles	64
2.2. Definició de l'OD.....	64
2.3. Tipus d'OD i la seua substitució per pronoms febles	64
2.4. Exercicis Pronoms febles	65
2.2. Exercicis de repàs i reforç.....	66
3. Comprensió Oral	67
4. Comprensió Escrita.....	68
5. Expressió escrita.....	70
6. Expressió Oral.....	71
7. El valencià de la Vega Baixa com a llengua fundacional.	73

1

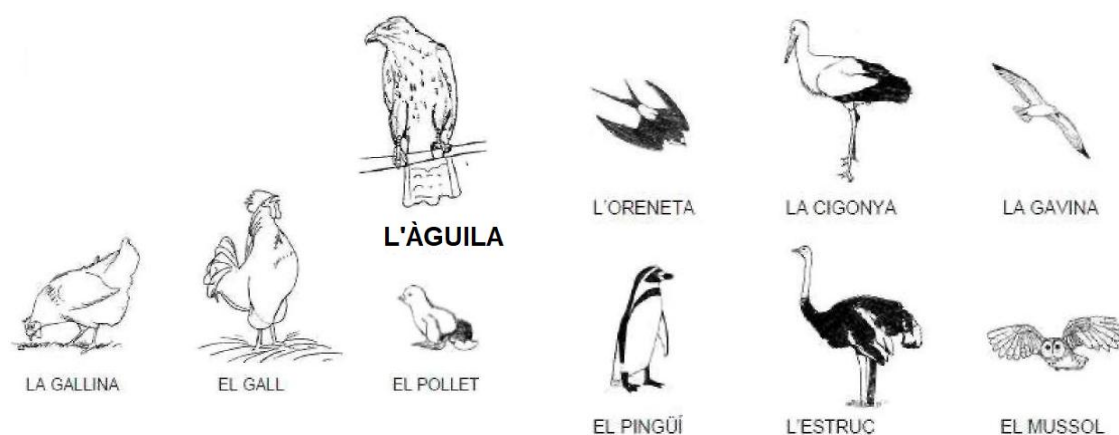
Els animals

Tema 1: Els animals

1. Vocabulari dels animals

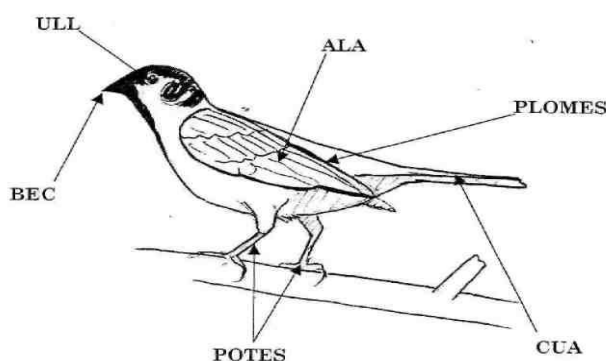

1.1. LES AUS

Les **aus** tenen el cos cobert de **plomes**. Naixen dels **ous**. Poden caminar i moltes volen. Tenen dues potes.

Parts del cos de les aus:

1. Escriu cada au on corresponga: mar, riu, granja, muntanya/bosc, ciutat/pobles, zones fredes, savana.

- Mar: _____
- Aiguamolls/riu: _____
- Granja: _____
- Muntanya/bosc: _____
- Ciutat/pobles: _____
- Zones fredes: _____
- Savana: _____

2. Relaciona (1-6) amb (A-F).

1. ull	A. per a dirigir-se en el vol
2. ala	B. per a caminar i aterrar
3. bec	C. per a menjar i picar
4. potes	D. per a veure
5. plomes	E. per a volar
6. cua	F. per a protegir-se del fred i ajudar a volar

3. Escriu el plural (o el singular si ja està en plural).

a) àguila → _____	f) gall → _____
b) oroneta → _____	g) pollet → _____
c) cigonya → _____	h) pingüí → _____
d) gavina → _____	i) estruç → _____
e) gallina → _____	j) mussol → _____

4. Tria l'article correcte (el / la / els / les / l').

a) ____ àguila vola alt. (f.)	d) ____ mussol viu al bosc.
b) Els xiquets observen ____ cigonyes?	e) Mireu ____ oronetes!
c) A la granja hi ha ____ gall i ____ gallines.	f) ____ estruç corre ràpid.
	g) He vist ____ gavines al port.

1.2. ELS INSECTES

Els **insectes** tenen sis potes. Naixen dels ous. Alguns volen.

LA MOSCA

LA FORMIGA

L'ABELLA

L'ESCARABAT

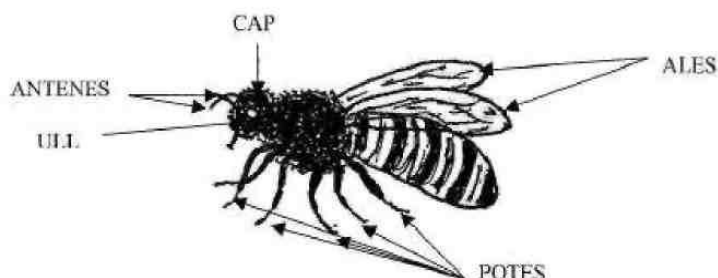

LA PAPALLONA

EL MOSQUIT

Parts del cos dels insectes:

5. Relaciona (1–5) amb (A–E).

1. antenes	A. per a veure
2. cap	B. per a volar
3. ull	C. per a caminar i subjectar-se
4. ales	D. per a olorar i tocar
5. potes	E. on hi ha la boca i el cervell

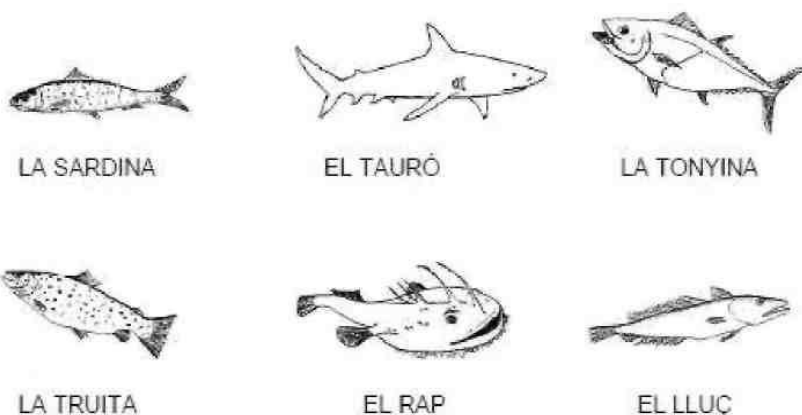
6. Completa amb un possessiu adequat i números/hores/dies coherents.

- a) La _____ mare i jo anem al riu els _____ (dia de la setmana) a les _____ (hora) per mirar _____ papallones favorites.
- b) El meu avi diu que al _____ jardí hi ha _____ (quantitatiu) formigues; nosaltres cuidem _____ flors.
- c) El _____ germà col·lecciona _____ (número) escarabats i els guarda a _____ caixes.
- d) A la primavera, _____ família veu _____ (quantitatiu) abelles cada _____ (mes/dia).
- e) Quan estudie a la vesprada (de _____ a _____ (hores)), una mosca va entrar per la finestra de _____ habitació.

7. Conjuga en present els verbs entre parèntesis.

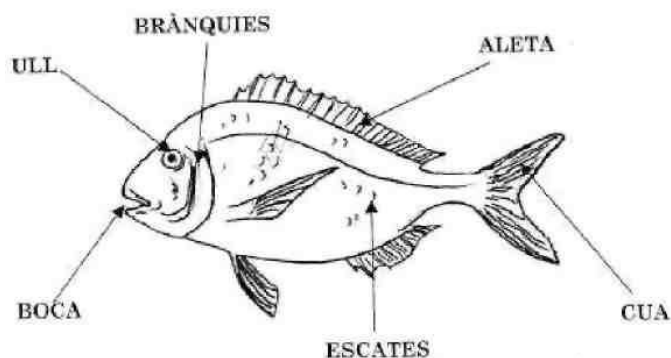
- a) Les abelles _____ (volar) sobre les flors.
- b) Jo no _____ (volar) mosquits a casa.
- c) Nosaltres _____ (veure) una papallona al matí.
- d) Les formigues _____ (caminar) en fila.
- e) L'escarabat _____ (ser) lent però fort.
- f) Hi _____ (haver) un mosquit al dormitori.
- g) Tu _____ (tindre) por de les abelles?
- h) El meu pare _____ (netejar) la cuina i la mosca _____ (eixir).

1.3. ELS PEIXOS

La majoria dels **peixos** tenen el cos cobert d'**escates**. Respiren per les **brànquies**, naixen dels **ous**. Viuen al mar, als rius o als llacs. Naden.

Parts del cos:

8. Marca sí és un peix o no ho és. Posa **SÍ** o **NO**.

sardina ___ / tauró ___ / tonyina ___ / lluç ___ / salmó ___ / truita ___ /
 àguila ___ / oroneta ___ / cigonya ___ / gavina ___ / gallina ___ / gall ___ / pollet ___ /
 pingüí ___ / estruç ___ / mussol ___ /
 mosca ___ / formiga ___ / abella ___ / escarabat ___ / papallona ___ / mosquit ___

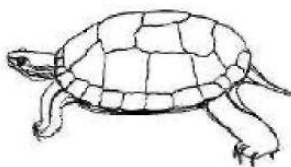
9. Escriu el plural (o el singular si ja està en plural).

a) sardina → _____	f) truita → _____
b) tauró → _____	g) brànquia → _____
c) tonyina → _____	h) aleta → _____
d) lluç → _____	i) boca → _____
e) salmó → _____	j) cua → _____
	k) ull → _____

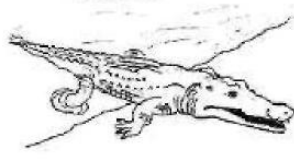
1.4. ELS RÈPTILS

LA SARGANTANA

LA TORTUGA

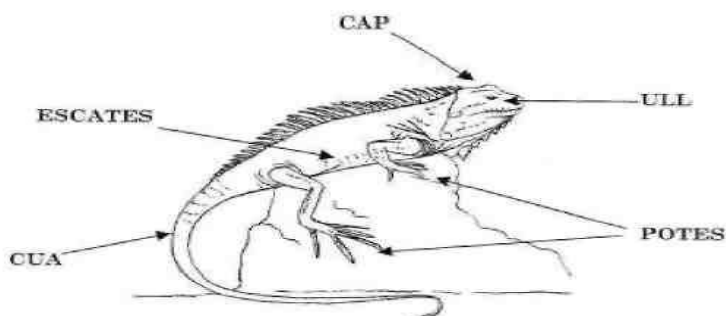
EL COCODRIL

LA SERP

La majoria dels **rèptils** tenen el cos cobert d'escates. Naixen dels ous. Per desplaçar-se s'arrossequen.

Parts del cos:

10. Posa l'article el / la / els / les / l':

- ___ sargantana és ràpida.
- Mireu ___ oronetes!
- ___ cocodril viu al riu.
- ___ àguila i ___ estruç no tenen el mateix vol.
- Els peixos tenen ___ brànquies, ___ aletes i ___ cua.
- ___ ull i ___ boca són al ___ cap.
- A la granja hi ha ___ gall i ___ gallines.

11. Conjuga els verbs en present.

- Les abelles _____ (volar) sobre les flors i els taurons _____ (nadar) ràpid.
- Jo _____ (veure) gavines al port; el meu germà _____ (preferir) el mussol.
- La gallina _____ (posar) ous; nosaltres _____ (menjar) truita els diumenges.
- Les formigues _____ (caminar) en fila; la serp _____ (ser) llarga i _____ (no tindre) potes.

e) A l'hivern el riu _____ (estar) fred i hi _____ (haver) poques oronetes.

12. Escriu 4 oracions amb una au, un insecte, un peix i un rèptil:

- Au:
- Insecte:
- Rèptil:
- Peix:

1.5. ELS MAMÍFERS

Els **mamífers** naixen del ventre de la seua mare. Quan són nadons, **mamen** llet del pit de la mare. Tenen el cos cobert de **pèl**.

13. Relaciona:

Estruç	
Gat	
Sardina	au
Oreneta	mamífer
Serp	peix
Papallona	
Tauró	rèptil

Pingüí	
Tortuga	insecte
Lleó	
Mosquit	

14. Hi ha animals que, en valencià, sempre es relacionen amb un adjectiu o característica. Relaciona l'animal amb la característica:

banyat com un...	peix
prim com una...	burro
fort com un...	bou
xarrador com una...	rata
despullat com un...	gos
estalviador com una...	ostra
malfaener com un...	cotorra
avorrit com una...	conill
nadar com un...	formiga
pobre com una...	poll
treballa com un...	anguila

Este matí ha plogut molt i m'he banyat com un _____.

El meu germà ha fet dieta i s'ha quedat prim com una _____.

Joan practica crossfit, està fort com un _____.

En la primera cita estava nerviós però vaig xarrar com una _____.

M'agada anar a la platja nudista i anar despullat com un _____.

El meu cosí s'ho aguarda tot i estalvia com una _____.

Està tot el dia tirat al sofà com un _____.

Jaume ve a classe tots els dies però s'avorreix com una _____.

Des de xicotet va a classes de natació, nada com un _____.

Ara és ric però fa uns anys era pobre com una _____.

Està preparant-se les oposicions i treballa com un _____.

15. Col·loca davant de cada nom l'article indefinit *un* o *una*.

____ tortuga, ____ cavall, ____ mosquit, ____ gos, ____ gata, ____ rata,
 ____ elefant, ____ zebra, ____ peix, ____ pingüí, ____ conill, ____ ànec,
 ____ gallina, ____ corder, ____ mosca, ____ estruç, ____ camell, ____ os

16. Uneix correctament:

ANIMAL

ONOMATOPEIA

NOM DEL SO

abella	zum-zum	maular
ase, burro	meu	raucar
cavall	parrup	parrupar
colom	graaaa	piular
gat	muuuu	mugir
gos	piu-piu	udolar
granota	auuuuuu	grunyir
lleó, tigre	roc-roc	rugir
llop	hihihi	zumbeig
ocell o pardal	bub-bub	bramar
porc i truja	ihà, ihà	renillar
vaca i bou	rony	lladrar

17. Escriu cada paraula al grup correcte:

Llista: gos, gat, conill, cavall, porc, vaca, rata, corder, hipopòtam, goril·la, zebra, ós, lleó, camell, elefant, tigre; sargantana, tortuga, cocdril, serp; àguila, oroneta, cigonya, gavina, gallina, gall, pollet, pingüí, estruç, mussol; mosca, formiga, abella, escarabat, papallona, mosquit; sardina, tauró, tonyina, lluç, salmó, truita; cap, escates, cua, ull, potes, ala, bec, plomes, antenes, ales, brànquies, aleta, boca.

MAMÍFERS	RÈPTILS	AUS
INSECTES	PEIXOS	PARTS DEL COS

18. Instruccions. Escriu el plural (o el singular si ja està en plural):

- a) gos → _____ b) vaca → _____ c) zebra → _____ d) ós → _____
e) lleó → _____ f) tortuga → _____ g) serp → _____ h) àguila → _____
i) oroneta → _____ j) mosca → _____ k) papallona → _____ l) sardina → _____

m) tauró → _____ n) lluç → _____ o) brànquia → _____ p) aleta → _____
 q) antena → _____ r) pota → _____ s) ploma → _____ t) cocdril → _____

19. Sent l'àudio i contesta (Mòdul 3 Tema 01 Audio 01):

1. A quina hora parlen del cocdril? A) 10:00 B) 10:30 C) 12:30
2. Quines aus veuen? A) gavines, cigonya i mussol B) gavines i oronetes
C) pingüins i estruços
3. Quan veuen l'aqüari? A) 10:30 B) 11:15 C) 12:30
4. Quins insectes apareixen? A) abelles i papallones B) mosquits i
mosques C) àguiles i escarabats
5. Amb qui miren les fotos diumenge? A) amb l'àvia i el pare B) amb el
germà i la mare C) amb el professor

20. Joc de rols (A/B) — “Parc d'Animals”

- **A (visitant):** pregunta **horaris, preus, millor estació i part del dia**; demana on veure **elefants, lleons, serps, àguiles, sardines, papallones**.
- **B (informador/a):** respon en **present**, recomana franges, explica normes (“no tocar, no donar menjar”), i dona **quantitats** orientatives per a la **família**.

2. Gramàtica (repàs Mòdul I i II).

2.1. El Gènere

Formació del gènere	Exemples
a) Generalment, s'afegeix una -a per a formar el femení.	<i>fill, filla; xic, xica; verd, verda:</i>
	<i>llop, lloba; cap, cabut; nebot, neboda; groc, groga; gos, gossa; os, ossa; serf, serva; tranquil, tranquil·la;</i>
b) Els acabats en -e, -o i -u àtones solen canviar aquestes vocals per -a.	<i>monjo, monja; mestre, mestra;</i>

c) Els masculins acabats en vocal tònica fan el femení amb la introducció d'una <i>-n-</i> davant la desinència.	<i>cosí, cosina; germà, germana; veí, veïna;</i>
d) Alguns noms femenins tenen terminacions pròpies (<i>-òloga, -essa, -iu</i>).	<i>actor, actriu, psicòleg, psicòloga; alcalde, alcaldessa</i>
e) Hi ha masculins i femenins que tenen arrel diferent.	<i>home, dona; gendre, nora; gall, gallina; oncle, tia;</i>

21. Canvia el gènere dels substantius següents:

<i>lloba</i>		<i>nebot</i>		<i>germana</i>		<i>heroi</i>	
<i>grogà</i>		<i>gos</i>		<i>cosí</i>		<i>psicòleg</i>	
<i>gendre</i>		<i>actriu</i>		<i>gall</i>		<i>alcalde</i>	
<i>serva</i>		<i>monja</i>		<i>xica</i>		<i>tranquil</i>	
<i>reina</i>		<i>tia</i>		<i>dona</i>		<i>mestra</i>	
<i>Fill</i>		<i>veí</i>		<i>verd</i>		<i>os</i>	

22. Escriu la forma femenina dels noms següents.

L'alcalde		L'artesà		El sacerdot	
L'abat		El baró		El cobrador	
El sastre		El comte		L'assassí	
El diable		El duc		El guardià	
L'alacantí		El bacó		El germà	
El xic		El net		El cosí	
El campió		El ric		El professor	
El forner		El gat		L'estudiant	

23. Escriu el femení dels noms següents i, en acabant, agrupa'ls segons la manera com s'han format.

Gos		bou		baró		lleó		gall	
alcalde		assistent		home		nebot		actor	
infermer		mallorquí		oncle		germà		fadrí	
cavall		secretari		déu		alumne		sastre	

AFIGEN UNA -A	CANVIEN -E,-O PER -A	AFIGEN -NA	TERMINACIONS ESPECIALS: ESSA, -IU, -INA	FORMES DIFERENTS

24. Qualifica aquests noms fent servir el mateix adjectiu subratllat a la primera columna:

raïm dolç	pera	pastissos	ensaïmades
palau alt	fortificació	edificis	cases
forat enorme	plaça	ponts	ulleres
lloc tranquil	habitació	moments	estances
acte solemne	resposta	encontres	paraules

2.2. El Nombre: singular i plural

Formació del nombre	Exemples
a) Generalment, el plural es forma afegim al singular una -s.	<i>Port, ports; home, homes;</i>
b) Els acabats en -a àtona canvien aquesta -a en -es.	<i>filla, filles; dona, dones;</i>
	<i>amic, amiga; pasqua, pasqües; plaça, places; puça, puces aigua, aigües; pluja, pluges;</i>
c) La majoria de les formes acabades en vocal tònica afegeixen -ns.	<i>cosí, cosins, cosines; germà, germans, germanes;</i>
d) Els acabats en vocal tònica seguida de -s afegeixen -os. També afegeixen -os els acabats en: -ç -x, -ix, -tx, -sc, -st -xt i -ig.	<i>gos, gossos; dolç, dolços; pas, passos; braç, braços; sufix, sufixos; coix, coixos; despatx, despatxos; disc, discos; gust, gustos; text, textos; desig desitjos;</i>
e) Alguns substantius acabats en -s són invariables.	<i>el dilluns, els dilluns; el llapis, els llapis;</i>

25. Escriu la forma del plural dels noms següents.

La rosa L'oca
 La fulla La finestra
 La taula La groga
 La casa La plaça
 El pa El carbó
 El volcà El fre
 El pi El camió
 El cosí El bé

26. Escriu el plural dels noms següents i, en acabant, agrupa'ls segons la manera com s'han format.

xic		dia		raó		peix		text	
plaça		anglés		egua		platja		taca	
avís		despatx		cotxe		interés		gust	
llaç		valencià		tros		desig		cranc	

AFIGEN UNA -S	CANVIEN -A PER -ES	AFIGEN -NS	AFIGEN -OS	AFIGEN -OS o -S

2.3. Els possessius

Indiquen possessió o propietat, pertinença, especificació i relació d'algú o d'alguna cosa respecte del nom que determinen. Tenen variació de gènere i de nombre.

	SINGULAR		PLURAL	
	masculí	femení	masculí	femení
1a pers. sing.	el meu	la meua	els meus	les meues
2a pers. sing.	el teu	la teua	els teus	les teues
3a pers. sing.	el seu	la seua	els seus	les seues
1a pers. pl.	el nostre	la nostra	els nostres	les nostres
2a pers. pl.	el vostre	la vostra	els vostres	les vostres
3a pers. pl.	el seu	la seua	els seus	les seues

Els possessius poden usar-se davant del nom (avantposats) o darrere del nom (postposats) al qual determinen. Quan van davant del nom, han d'anar acompanyats de l'article determinat: *el meu ordinador, la teua companya, els teus llibres*, etc.

2.4. Els números

Recorda i aprén:

1. U	9. Nou	17. Dèssset/Disset	30. Trenta
2. Dos	10. Deu	18. Díhuit /Divuit	40. Quaranta
3. Tres	11. Onze	19. Dènou/Dinou	50. Cinquanta
4. Quatre	12. Dotze	20 Vint	60. Seixanta
5. Cinc	13. Tretze	21. Vint-i-un	70. Setanta
6. Sis	14. Catorze	22. Vint-i-dos	80. Vuitanta
7. Set	15. Quinze	23. Vint-i-tres	90. Noranta
8. Huit/Vuit	16. Setze	24. Vint-i-quatre	100. Cent

La Regla del DUC

La regla del DUC diu que posem guionet entre les decenes (D) i les unitats (U), i entre les unitats i les centenens (C). Per exemple:

vint-i-dos	cinc-cents / cinc -centes
trenta-tres	sis-cents / sis-centes
quaranta-cinc	set-cents / set-centes
dos-cents / dues-centes	huit-cents / huit-centes
tres-cents / tres-centes	nou-cents / nou-centes
quatre-cents / quatre-centes	mil

2.5. Present d'Indicatiu verbs regulars i irregulars

Els verbs **regulars** es conjuguen seguint el següent model:

Present d'indicatiu			
CANTAR	PERDRE	SERVIR	DORMIR
(jo) cant -e	perd -Ø	serv-isc	dorm -Ø
(tu) -es	-s	-eixes	-s
(ell) -a	-Ø	-eix	-Ø
(nos.) -em	-em	-im	-im
(vos.) -eu	-eu	-iu	-iu
(ells) -en	-en	-eixen	-en

Exemple de verbs regulars:

Present d'indicatiu			
Vestir	Llevar	Portar	Dur
Jo vestisc / vist	lleve	porte	duc
Tu vestixes / vistes	llevés	portes	dus
Ell vestix / vist	lleva	porta	du
Nosaltres vestim	llevem	portem	duem
Vosaltres vestiu	lleveu	porteu	dueu
Ells vesteixen / visten	lleven	porten	duen

27. Completeu els buits següents amb les formes verbals corresponents:

- Joana _____ (PORTAR) una camisa blava i verda molt cridanera.
- Els meus pares _____ (VESTIR) sempre de manera molt elegant.
- Jo sempre em _____ (VESTIR) molt ràpidament perquè sempre m'alce tard.
- El teu germà _____ (DUR) un pentinat que m'agrada! On s'ha tallat el cabell?
- Júlia, Pere i jo _____ (PORTAR) ara la beguda a la festa.
- Els cuiners sempre _____ (DUR) un barret per motius d'higiene.
- Nosaltres tres sempre _____ (VESTIR) de manera alegre i acolorida.
- La secretària _____ (PORTAR) un abric foradat perquè es va enganxar amb el mànec de la porta.
- Jo sempre _____ (DUR) en la bossa de mà un paquet de mocadors.
- Qui _____ (PORTAR) aquesta colònia tan agradable?
- Vosaltres us _____ (VESTIR) de pallasos tots els anys?

Tot seguit tenim alguns verbs **irregulars** (és a dir, verbs que no segueixen la norma de conjugació regular):

Creure	Voler	Viure	Saber	Traure	Eixir	Llegir
crec	vull	visc	sé	trac	isc	llig/llegisc
creus	vols	vius	saps	traus	ixes	lliges/llegeixes
creu	vol	viu	sap	trau	ix	llig/llegeix
creiem	volem	vivim	sabem	traiem	eixim	llegim
creieu	voleu	viviu	sabeu	traieu	eixiu	llegiu
creuen	volen	viuen	saben	trauen	ixen	llegen/llegeixen

28. Poseu en present d'indicatiu els verbs que hi ha entre parèntesis:

- Maria no _____ (PERMETRE) que li _____ (CRIDAR) ningú.
- Tu no _____ (TÉMER) l'hivern, però jo de seguida _____ (EMMALALTIR).
- El meu fill _____ (CREURE) que el Pare Noel _____ (EXISTIR).
- Vosaltres _____ (LLEGIR) cada nit durant mitja hora.
- Jo _____ (DORMIR) vuit hores al dia.
- Els _____ (PATIR) per qualsevol cosa.
- Jo _____ (CREURE) en la teua paraula i ells també _____ (CREURE) el que dius.
- Nosaltres no _____ (ESCURAR) mai perquè no ens agrada gens.
- Nosaltres _____ (FUGIR) de casa tots els estiu.
- Pere i Jordi _____ (SEGUIR) les normes al peu de la lletra.
- Quan el meu veí _____ (ALÇAR-SE) matí, _____ (ANAR) a comprar xurros.
- La meua dona _____ (COMENÇAR) a treballar avui.

- m) Pep i jo _____ (CAMINAR) molt cada dia després _____ (DESCANSAR).
 n) Els meus amics _____ (AVORRIR-SE) molt si es _____ (QUEDAR) a casa.
 o) Joan i tu us _____ (APUNTAR) a un bombardeig.
 p) Empar i tu us _____ (DUTXAR) junts.
 q) Jo _____ (TRAURE) el gos a passejar cada nit.
 r) Tu no _____ (SABER) res. per tant calla d'una vegada.
 s) Jo _____ (VIURE) molt lluny del centre de la ciutat i per això _____ (AGAFAR) el tramvia.
 t) Jo no _____ (EIXIR) mai de festa amb els teus amics perquè són uns destrellatats.

Tots els verbs de la 1a conjugació són regulars, excepte **anar** i **estar**.

	ANAR	ESTAR
jo	vaig	estic
tu	vas	estàs
ell/a	va	està
nos.	anem	estem
vos.	aneu	esteu
ells/es	van	estan

29. Completeu les frases següents amb les formes verbals adients, seguint el model que us oferim. Fixeu-vos ens els canvis ortogràfics.

Exemple: Per què busqueu (vosaltres, BUSCAR) el llibre? El tinc ací.

- Em sembla que els albercocs ja _____ (COMENÇAR) a estar bons.
- Carla i jo _____ (PASSEJAR) totes les vesprades.
- Nosaltres sempre _____ (MENJAR) la fruita abans de dinar.
- Tots els rèptils _____ (ARROSSEGAR-SE) per terra.
- Els meus professors _____ (PARLAR) molt fluixet. M'agrada més com _____ (PARLAR) el teu.
- Si _____ (tu, BUSCAR) problemes, els trobaràs.
- No em crides, per favor. Jo no t' _____ (ALÇAR) mai la veu.
- Tants xiquets parlant alhora em _____ (MAREJAR).
- No sé si ma mare _____ (TORNAR) hui o demà.
- Si es _____ (POSAR) malalta, cobrarà una indemnització.
- Us _____ (EQUIVOCAR) amb ell. En realitat és molt intel·ligent.
- Joan, s' _____ (EXPLICAR) com un llibre obert.

3. Comprensió Oral

30. Escolteu la cançó de Joan Manuel Serrat interpretada per Sau i completeu les paraules que hi falten. A continuació feu un debat amb la resta del grup per a discutir quins són els factors que amenacen la natura en la societat actual

PARE

Pare, digueu-me què li hem fet _____
que ja no canta.

Rellisca com un barb
mort sota un pam d'escuma blanca.

Pare, que el riu ja no és el riu!

Pare, abans que torne _____.
amague tot el que és _____.

Pare, digueu-me què li han fer al bosc,
que no hi ha _____.

A _____ no tindrem foc
ni a l' _____ lloc per a aturar-se.

Pare, que el bosc ja no és el bosc!

Pare, abans que es faça fosc
ompliu de vida el _____.

Sense llenya i sense _____, pare.
ens caldrà cremar la barca,
llaurar el blat entre les runes, pare

i _____ amb tres panys la casa.
i deia vostè.

Pare, si no hi ha _____
no es fan pinyons, ni cucs, ni _____.

Pare, on no hi ha _____

no es fan _____, cera, ni mel.

Pare, que el camp ja no és el camp!

Pare, demà del _____ plourà sang.

el _____ ho canta plorant.

Pare, ja _____ aquí
monstres de carn amb _____ de ferro.

Pare, no, no tingueu por,
digueu que no, que jo us espero.

Pare, que estan matant la Terra!

Pare, deixeu de _____,
que això es pot salvar,
que ens han declarat la _____!

Joan Manuel Serrat

4. Comprensió Escrita

31. Llig el text i digues quina afirmació es la correcta. Només hi ha una opció correcta per a cada pregunta.

RECEPTES TRADICIONALS

L'oferta de menjars de la província de València ha augmentat aquesta primavera per dues raons: perquè cuiners i empresaris aposten pels productes frescos i per la realització d'actes de promoció gastronòmica.

Els plats es caracteritzen pel seu sabor mediterrani, per la riquesa dels seus productes, perquè són fàcils de preparar i perquè tenen un preu final molt ajustat.

Entre els plats més destacats de la nostra cuina trobem els arrossos de carn: la paella valenciana, l'arròs al forn, l'arròs amb crosta...; o els arrossos de peix i marisc: l'arròs a banda, l'arròs negre, etc.

A més de l'arròs, hi ha moltes altres opcions, com la fideuà, plat típic de l'Albufera. A l'interior de la província, la cuina és robusta i poderosa i es basa en plats forts i saborosos, rics en proteïnes i calories.

I per acabar el dinar, una bona opció són unes taronges de Simat, uns dàtils d'Elx o un formatge fresc de Catí, sempre acompanyat d'un got de mistela de Casinos o un got de moscatell de Godella.

PREGUNTES DE COMPRENSIÓ:

Quines són les raons per les quals ha augmentat l'oferta de menjars a València aquesta primavera?

- a) Per la influència del turisme estranger.
- b) Per la utilització de productes congelats.
- c) Per l'aposta per productes frescos i la promoció gastronòmica.
- d) Per l'augment del consum de menjar ràpid.

Quines són les característiques principals dels plats valencians?

- a) Són molt cars i difícils de preparar.
- b) Tenen sabor mediterrani i són econòmics.
- c) Inclouen exclusivament productes carnívors.
- d) Són típics de regions fredes.

Quin d'aquests plats és un arròs de carn mencionat al text?

- a) L'arròs negre.
- b) L'arròs al forn.
- c) L'arròs a banda.
- d) La fideuà.

Quins arrossos formen part dels plats de peix i marisc?

- a) L'arròs amb crosta i la paella valenciana.

- b) L'arròs a banda i l'arròs negre. (Correcta)
- c) L'arròs al forn i l'arròs de muntanya.
- d) L'arròs amb llet i l'arròs caldós.

Quin és el plat típic de l'Albufera que no és d'arròs?

- a) La fideuà.
- b) La paella valenciana.
- c) L'arròs al forn.
- d) L'arròs amb crosta.

Com es descriu la cuina de l'interior de la província de València?

- a) Lleugera i baixa en calories.
- b) Senzilla i econòmica.
- c) Robusta i poderosa, rica en proteïnes i calories.
- d) Exclusivament vegetariana.

Quines postres són mencionades com a part de la gastronomia valenciana?

- a) Pastís de crema i gelat.
- b) Taronges de Simat i dàtils d'Elx.
- c) Torró d'Alacant i moniatos.
- d) Coca de llanda i melmelades casolanes.

Quina beguda es proposa per acompanyar el formatge fresc de Catí?

- a) Vi negre de Requena.
- b) Mistela de Casinos o moscatell de Godella.
- c) Cervesa de València.
- d) Orxata de xufa d'Alboraia.

D'on són les taronges que es recomanen per a postres?

- a) De Castelló.
- b) De Simat.
- c) De Torrent.
- d) De Sagunt.

Quin és l'objectiu dels actes de promoció gastronòmica?

- a) Promoure les cuines internacionals.
- b) Potenciar el consum de productes frescos locals.
- c) Reduir el preu dels plats tradicionals.
- d) Substituir la cuina mediterrània per altres estils.

(Exercici 4 de l'examen d'A2 de juny de 2018: <https://jqcv.gva.es/va/nivell-a2>)

5. Expressió escrita

32. Tria una d'aquestes opcions i fes una redacció de 60-80 paraules:

- Tens una cita amb el teu cosí aquesta vesprada, però no et trobes bé i no podràs veure'l. Escriu-li un correu electrònic per a disculpar-te, explicar-li què et passa i proposar-li quedar un altre dia.
- La família: Quins avantatges té pertànyer a una família nombrosa? I quins desavantatges? Tens una relació propera amb els teus oncles i cosins? Et reuneixes molt sovint amb la família? Eres una persona familiar? En quins moments de la teua vida necessites més la família? Quines coses t'agrada fer amb la família? Prefereixes passar temps amb els teus amics o la teua família? Coneixes el teu arbre genealògic? T'agradaria conèixer-lo?

[illegible]

6. Expressió Oral

(Exercici 7 i 8 de l'examen d'A2 de maig de 2017: <https://jqcv.gva.es/va/nivell-a2>)

L'aspirant ha de llegir les preguntes sobre el tema i preparar les respostes. Les respostes no han de ser monosil·làbiques. L'avaluador o avaluadora pot fer totes les preguntes o només algunes.

33. Monòleg: Prepara les respostes sobre els temes següents:

Tria una d'aquestes opcions i parla durant 3-4 minuts:

A. Animals

- Quin animal has triat i per què?
- On el vas conèixer per primera vegada (zoo, pel·li, llibre, casa...)?
- Com és físicament? (grandària, color, cua, potes, ales, bec, escates...)
- És mascle o femella? Hi ha diferència (lleó/lleona, gat/gata)?
- Què menja? On viu (selva, granja, mar, ciutat...)?
- Quan està actiu (de dia/de nit)? Com es mou (nada/vola/corre)?
- Fa algun so típic? És perillós o tranquil?
- Per què t'agrada més que altres animals?
- Quina cosa nova has après d'aquest animal?
- Què menja cada dia? A quina hora?
- On dorm i on juga? Quins objectes té (corretja, joguets, aquari...)?
- Què t'agrada i què no t'agrada de cuidar-la?

B. La faena

- Quina és la teua ocupació actual? Quines has tingut anteriorment?
- Per què has triat aquesta ocupació o aquesta línia d'estudis?
- En la infància, quina professió pensaves que tindries?
- T'agradaria canviar de faena? Per què?
- On penses que treballaràs d'ací a deu anys?

B. L'Alcohol

- Consumeixes alcohol habitualment?
- Has patit mai de ressaca?
- Quines són les teues begudes alcohòliques preferides?
- A quina edat vas començar a beure?
- Per què beus?
- Coneixes moltes persones abstèmies?
- Quina creus que hauria de ser l'edat per poder consumir alcohol?
- Considereu que l'alcohol és una droga?

34. Trieu un d'aquests diàlegs i parreu entre 3-4 minuts:

Al refugi d'animals (adopció)

Rols: A: Voluntari/ària del refugi. B: Persona que vol adoptar

Objectiu: Triar un animal adequat segons la situació de B.

Passos:

A presenta 3 animals (p. ex.: un gos tranquil, una gata juganera, dos conills menuts). B explica la seua vida (pis menut, xiquets, moltes hores fora, etc.). A i B fan preguntes i comparen opcions. Decideixen quin animal adopta B i per què.

Banc de llenguatge:

M'agrada / M'agraden...; Preferisc...; Té/tenen... (potes, cua, plomes). És/No és perillós/sa, és tranquil/la, és gran/menut/menuda. Un gos / una gata / dos conills / tres tortugues. Vocabulari clau: gos, gat/a, conill, tortuga, sargantana, serp, ocells (àguila, gavina), peixos (sardina), granja (gallina, porc, vaca).

2) A la clínica veterinària

Rols: A: Veterinari/ària. B: Propietari/ària d'un animal

Objectiu: Descriure símptomes i rebre recomanacions. Temps: 1' preparar + 6' consulta + 1' conclusions

Passos: B descriu el problema (La meua tortuga té la cua roja i no menja). A fa preguntes (alimentació, hàbit, quan, on). A dona instruccions senzilles (canviar menjar, aigua neta, descans). B repeteix el pla i demana el preu/horari.

Banc de llenguatge: Té mal a...; No menja / no beu; Està cansada/activa. Quantes hores? Quan va començar? Pose aigua neta / compra menjar / torna demà. La meua gata / el meu gos / els meus pollets
Vocabulari clau: cap, ulls, bec, potes, ales, cua, escates; tortuga, sargantana, gat, gos, gallina, pollet.

3) Visita al zoo / parc safari

Rols:A: Guia del parc. B: Visitant

Objectiu: Planificar una ruta i parlar de diferències entre animals. Temps: 1' planificació + 6' diàleg + 1' ruta final

Passos: B diu què vol vore (ex.: lleons i elefants). A proposa ordre i dona indicacions (davant, darrere, a la dreta...). Comparen animals (El tigre és més gran que el guepard). Acorden 5 animals i l'horari.

Banc de llenguatge: Hi ha...? On està...? Davant/Darrere/Ai costat/Dalt/Baix. Té plomes / té escates / és mamífer / és rèptil. Més... que / tan... com

Vocabulari clau: lleó, tigre, zebra, elefant, hipopòtam, goril·la, ós, camell; parts del cos.

7. El Valencià de la Vega Baixa: La Toponímia

Els topònims són els noms que posem als llocs: el nom que posem a un poble, a un riu, a una muntanya, a un barri, a un carrer, a una plaça, a un cap...

A la Comarca de la Vega Baixa o Baix Segura hi ha molts topònims d'origen valencià. A continuació et posem només uns quants:

És veritat que estan escrits en l'ortografia del castellà: La Zenia (la Sénia), Torre de Emburgoñes (Torre d'en Vergonyes), El Bañet (el Banyet), però és indiscutible que són valencians. En algun cas, el pas del temps n'ha transformat l'aspecte: el més conegut és el barri del Rabaloched'Oriola. Esta paraula prové de raval Roig, un antic barri fora de les muralles medievals d'Oriola que potser tenia les cases d'este color. També hi ha un raval Roig en la ciutat d'Alacant.

35. Pregunta guia: Què és un topònim? Escriu 3 exemples del teu entorn (poble, barri, platja...).

36. Vocabulari clau (relaciona)

topònim,	a) barri fora de la ciutat medieval;
comarca,	b) nom d'un lloc;
raval,	c) territori amb diversos municipis;
muralla,	d) construcció defensiva antiga;
cap (geogràfic).	e) punta de terra que entra a la mar.

37. Comprensió global (tria el millor títol)

- A) "Com escriure amb accent"
- B) "Els noms dels llocs a la Vega Baixa"
- C) "La història dels cognoms"

38. V/F i corregeix si és fals

- a) A la Vega Baixa hi ha topònims d'origen valencià.
- b) "La Zenia" ja està en valencià estàndard.
- c) "Rabaloche" prové de "raval Roig".
- d) "Cap" vol dir "capítol" en toponímia.

39. Escriu aquests topònims com si s'escriviren en la forma estàndard valenciana:

- La Zenia → _____
- Torre de Embergoñes → _____
- El Bañet → _____
- Rabaloche → _____

40. Completa amb el / la / l' / els / les i passa a plural o al singular:

- a) _____ Sénia → _____
- b) _____ Banyet → _____
- c) _____ Raval Roig → _____
- d) _____ barres de l'escut → _____
- e) _____ Alcúdia → _____

41. Possessius (nostre/nostra/nostres). Completa:

- a) _____ comarca té molts topònims valencians.
- b) _____ barri es diu Raval Roig.
- c) A _____ platges hi ha un cap molt bonic.

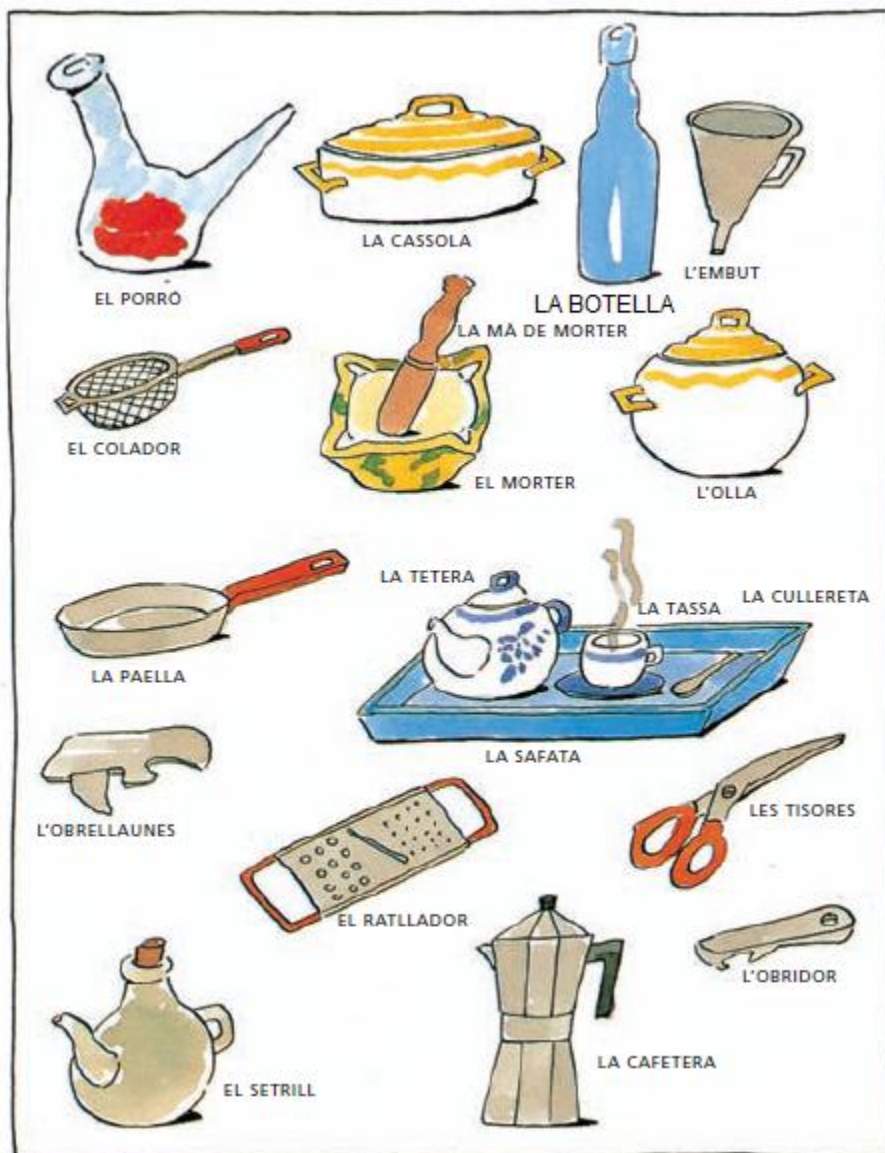
2

Els menjars

Tema 2: Els menjars

1. Vocabulari sobre el menjar

1.1. Utensilis de cuina

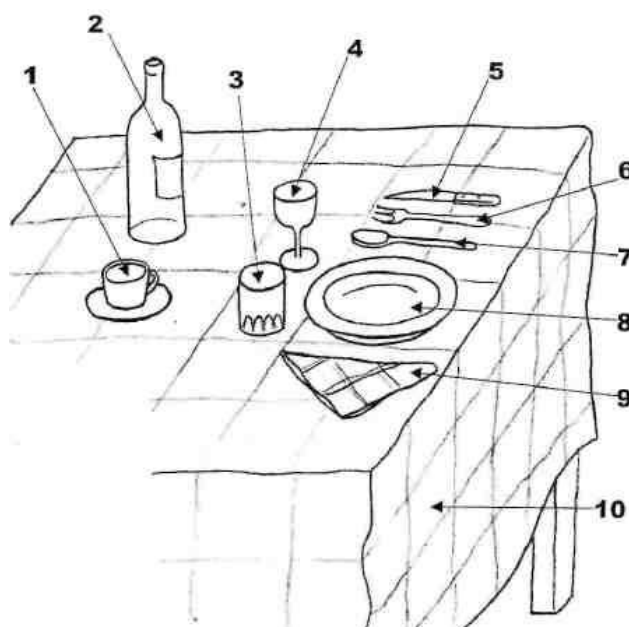
1. Esbrina de quin utensili es refereixen:

- Recipient xicotet, generalment d'obra, de porcellana o de metall, amb una ansa, per a prendre i servir líquids: _____
- Recipient que s'allarga per la part superior per la punta del qual brolla un rajolí de líquid, normalment vi: _____
- Plat gran i pla, que s'utilitza per a portar gots, tasses i altres objectes similars, o per a presentar alguna cosa: _____
- Recipient on es trituren substàncies fragmentades per a polvoritzar-les o reduir-les a pasta: _____
- Obridor de llaudes i pots de conserva: _____

- Recipient de vidre, de metall o d'altre material que serveix per a contindre i abocar el vinagre o l'oli d'amanir: _____
- Instrument constituït per dos làmines tallants amb mànec que s'usa per a tallar el menjar, els cabells, les ungles...: _____
- Utensili amb un tub allargat que es posa en en el coll d'una botella, usat per a passar líquids d'un recipient a un altre: _____

2. Posa el número que li correspon a cada utensili de cuina

- ___ EL PLAT
- ___ EL GANIVET
- ___ LES ESTOVALLES
- ___ LA COPA
- ___ LA CULLERA
- ___ EL GOT
- ___ L'AMPOLLA
- ___ LA FORQUILLA
- ___ EL TOVALLÓ
- ___ LA TASSA

3. Completa les paraules:

C _ _ _ _ _

P _ _ _

G _ _ _ _ _

C _ _ _

A _ _ _ _ _

G _ _

T _ _ _ _ _

T _ _ _ _

F _ _ _ _ _

E _ _ _ _ _

4. Completa:

SINGULAR	PLURAL
tassa	tasses
.....	copas
ampolla	
.....	gots
.....	culleres
tovalló	
forquilla	
.....	ganivets
plat	

2.1.2. Els menjars

EL DESDEJUNI:

5. Observa els menjars per a desdejunar i posa els números on corresponga:

- ___ Suc de fruita
- ___ Fruita
- ___ Galetes
- ___ Entrepà
- ___ Cereals
- ___ Coca
- ___ Llet
- ___ Café
- ___ Te

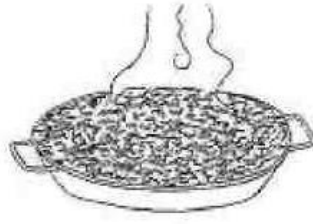
EL DINAR

6. Posa el nom dels plats per a dinar:

Verdura, pastís, gelat, , fesols, pa, carn, pollastre, peix, macarrons, fruita, aigua, taronjada, , ensalada, arròs, creïlles fregides

.....

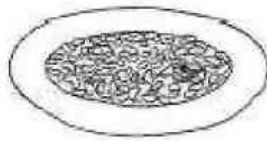
.....

.....

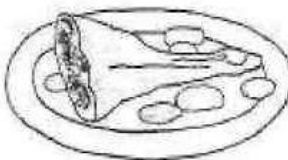
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

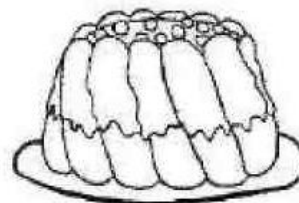
.....

.....

.....

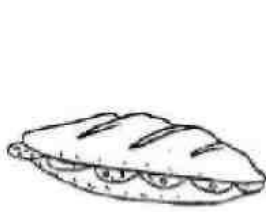

.....

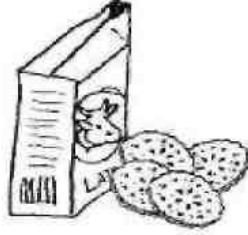
PER BERENAR:

7. Col·loca els noms:

fruita, un entrepà, llet amb galetes

.....

.....

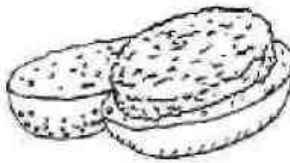

.....

PER SOPAR:

8. Col·loca els noms:

Hamburguesa, iogurt, pernil i embotit, salsitxes, formatges, truita, sopa, pizza, ou caigut

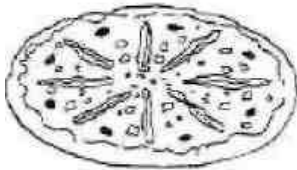
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9. I tu què menges?

Per esmorzar menge: _____

Per dinar menge: _____

Per berenar menge: _____

Per sopar menge: _____

10. Busca dotze noms de coses de menjar i beure. Escriu-les.

P	E	R	N	I	L	M	S	T	Y	P	Q
P	R	T	Y	L	L	E	T	S	A	E	D
A	A	I	G	U	A	T	T	E	B	I	N
T	G	D	F	T	R	U	I	T	A	X	E
Q	F	O	R	M	A	T	G	E	T	Y	N
Q	Q	L	W	R	X	X	S	O	P	A	A
W	W	G	Ç	H	J	N	O	I	L	M	X
E	N	T	R	E	P	À	D	D	S	A	X
W	E	G	J	K	C	U	I	M	X	S	C
E	M	B	O	T	I	T	S	F	H	X	A
R	D	G	J	K	C	E	A	T	Y	B	F
X	S	A	L	S	I	T	X	E	S	C	È

1- _____ 5- _____ 9- _____

2- _____ 6- _____ 10- _____

3- _____ 7- _____ 11- _____

4- _____ 8- _____ 12- _____

11. Classifica:

pollastre – hamburguesa – llet – pizza – galeta – pa – creïlles – café
 entrepà – suc – verdura – taronjada – pastís – ensalada – salsitxes
 aigua – formatge – iogurt – macarrons – sopa – te – truita

Per menjar	Per beure

12. Completa:

Jo men_____ peix	Jo _____ sopa
Tu men_____ peix	Tu _____
Ell men_____ peix	Ell _____
Ella men_____ peix	Ella _____
Nosaltres meng_____ peix	
Vosaltres meng_____ peix	
Ells meng_____ peix	
Elles meng_____ peix	

13. Escriu la frase amagada:

La pera és una fruita. _____ La pera és una fruita. _____
 La xiqueta menja sopa _____
 La mare fa un pastís de xocolata _____
 M'agrada els macarrons _____
 Nom'agrada el pimentó _____

14. Completa amb les formes del verb menjar:

Jo _____ pa amb xocolata. Les xiques _____ una hamburguesa.
 El meu germà _____ un gelat de xocolata.
 Tu _____ ensalada i carn, però vosaltres _____ pollastre cada dia. A l'escola els meus amics _____ ous i pernil.
 Nosaltres, a casa, _____ pa amb formatge.

15. Completa amb les formes del verb agradar:

A mi m' _____ el pa amb xocolata. A aquelles xiques els _____ l'hamburguesa. Al meu germà li _____ el gelat de xocolata. A tu t' _____ l'ensalada i la carn, però a vosaltres vos _____ el pollastre cada dia. A l'escola als meus amics els _____ els ous i pernil.

16. Relaciona:

Menge la sopa amb	tassa
Talle la carn amb	la forquilla
Pose l'aigua al	el ganivet
Servisc els macarrons al	la cullera
Punxe el pollastre amb	plat
Bec la llet amb la	got
Pele la poma amb	
Pose la pizza al	
Menge el peix amb	

17. Observa el quadre i contesta la pregunta:

	JOEL	NÀDIA	ENRIC	MARIA	HELENA	IVAN
carn	X			X		
arròs		X		X		
sopa	X				X	
pollastre			X		X	
creïlles			X			
pizza						X
poma		X				
gelat			X			X

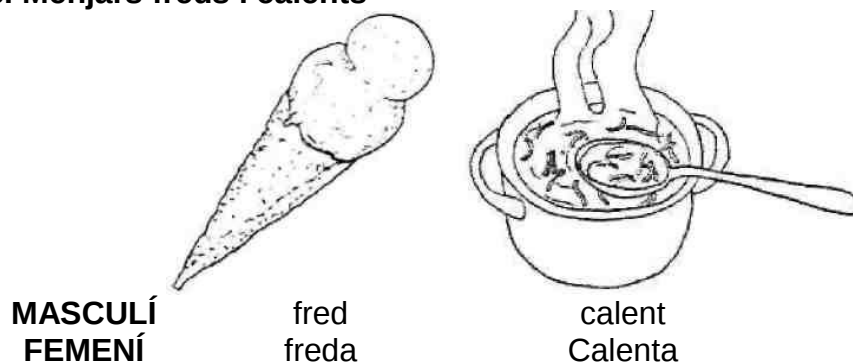
Què menja?

- Joel menja carn i sopa
- Nàdia
- _____
- _____
- _____
- _____

18. Completa amb el plural o singular:

singular	Plural	singular	Plural	singular	Plural
pollastre			pastissos		pizzes
salsitxa		ensalada			formatges
	gelats		peixos	Ou	

2.1.3. Menjars freds i calents

19. Escriu una llista de menjars freds i calents:

MENJARS FREDS	MENJARS CALENTS

20. Completa:

estovalles - towallons – nevera - esmorzar

- A la _____ hi ha taronjada i aigua freda.
- Parem la taula amb les _____ i els _____
- La xica es prepara un entrepà per _____

21. Completa amb el verb BEURE:

Jo _____ llet. - Jo _____ aigua mentre
 Tu _____ llet. faig esport.
 Ell _____ llet. - Joan _____ un litre
 _____ bevem llet. d'aigua al dia.
 _____ beveu llet. - Pere i Clara _____
 _____ beuen llet. begudes energètiques.

22. Observa i completa

- El gelat és fred
- El pastís és _____
- El meló és _____
- La coca-cola és _____
- La creïlla és _____
- El peix _____
- La carn _____
- La maduixa _____
- La pizza és calenta
- La sopa és _____
- L'arròs _____
- El te _____
- La llet _____
- El café _____
- La pizza _____
- La poma _____

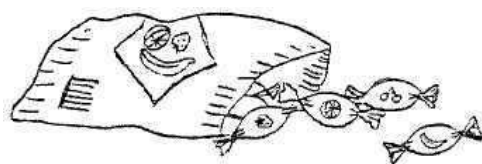
23. Pregunta i contesta:

TU.....Què vols menjar? Vols menjar uns macarrons
 VOSALTRES.....Què _____ menjar? _____ una hamburguesa
 ELLS.....Què _____ beure? _____
 JO.....Què _____ beure? _____
 ELL.....Què _____ menjar? _____
 NOSALTRES.....Què _____ menjar? _____

24. Ompli els espais buits amb el verb *beure*.

- La mare _____ aigua cada dia per dinar.
- Joan _____ coca-cola.
- Jo _____ café amb llet per esmorzar.
- Totes les meues amigues _____ taronjada.
- Nosaltres sempre _____ coca-cola quan anem al bar.
- Els meus pares _____ te després de sopar.
- I tu, què _____ ?

2.1.4. Menjars dolços i salats

MASCULÍ
FEMENÍ

dolç
dolça

salat
salada

25. Classifica:

pastís de xocolata – pizza – pollastre – macarrons – ensalada
gelat – pera – xocolata – arròs – sucre – sal – plàtan – entrepà
galetes – coca – pipes – creïlles fregides – caramels – pernil

DOLÇ	SALAT

26. Observa i completa

- El gelat és dolç
- El pastís és _____
- El meló és _____
- La coca-cola és _____
- La creïlla és _____
- El peix _____
- La carn _____
- La maduixa _____
- La pizza és salada
- La sopa és _____
- L'arròs _____
- El te _____
- La llet _____
- El café _____
- La pizza _____
- La poma _____

Restaurant Tot Bo

MENÚ

Primer plat

Ensalada

Sopa

Macarrons

Embotit

Segon plat

Hamburguesa amb creïlles

Pollastre amb verdura

Peix amb arròs

Truita amb creïlles fregides

Postres

Fruita

Gelat

Pastís de xocolata

Pa, beguda i café inclosos 9,50 Euros

27. Ara contesta les següents preguntes:

Quin és el nom del restaurant? _____

Què pots menjar de primer plat? _____

Quins plats porten creïlles? _____

Què pots menjar de postres? _____

Tria què menjaries de:

Primer plat: _____

Segon plat: _____

Postres: _____

Quant costa el menú? _____

28. Escriu la pregunta.

- Què menges per sopar?

Per sopar menge arròs i peix.

- _____

Per dinar menge sopa i pollastre.

- _____

Per berenar menge pa amb xocolata.

- _____

Per esmorzar menge galetes.

29. Ara escriu un menú, amb tres primers plats, tres segons plats i postres per triar.**30. Escolta i escriu V (vertader) o F (fals) (Mòdul 3 Tema 02 Audio 01).**

Les estovalles són de quadres i els tovallons estan plegats.

Al centre hi ha el setrill i la sal.

Tria: La copa és per a... A) aigua B) suc de taronja C) cafè

Resposta breu: Quin recipient gran hi ha per a compartir els postres?

31. Comprensió escrita. Llig i contesta:

“Marta té una cassola gran i una paella antiadherent. A l’armari hi ha plats, gots i tasses; al prestatge superior guarda un embut, un obridor i l’obrellaunes. En el calaix, les forquilles, ganivets i culleres. A la taula sempre posa estovalles i tovallons. Al costat del forn té un morter, un ratllador i unes tises. A la nevera hi ha fruita, verdura, carn, pernil i embotit i iogurt; a més, guarda sopa feta d’ahir.”

1. V/F. Marta té una cassola gran i una paella antiadherent.

2. V/F. L’embut i l’obridor estan a l’armari.

3. V/F. Les forquilles, ganivets i culleres estan al calaix.

4. Tria. On hi ha els plats, gots i tasses?

A) A la taula · B) A l’armari · C) A la nevera

5. Tria. Què hi ha al costat del forn?

A) Setrill i copa · B) Morter, ratllador i tises · C) Cassola i paella

2. Gramàtica: les tres maneres d'expressar el passat

2.1. El Pretèrit Imperfet

Els verbs regulars segueixen aquests models i, com podeu comprovar, la segona i la tercera conjugació coincideixen en aquest temps.

1a Conjugació	2a Conjugació	3a Conjugació
(jo) cant -ava	perd -ia	serv -ia
(tu) -aves	-ies	-ies
(ell) -ava	-ia	-ia
(nos.) -àvem	-íem	-íem
(vos.) -àveu	-íeu	-íeu
(ells) -aven	-ien	-ien

Haureu d'anar amb compte, però, amb els verbs que fan aquest temps irregular. Els més importants són aquests:

Creure	Ser	Dur	Fer	Dir
creia	era	duia	feia	deia
creies	eres	duies	feies	deies
creia	era	duia	feia	deia
créiem	érem	dúiem	féiem	déiem
créieu	éreu	dúieu	féieu	déieu
creien	eren	duien	feien	deien

*El verb *veure* fa aquest temps verbal com *creure*.

Hi ha també un conjunt de verbs que canvien la *u* de l'infinitiu per una *v*, per exemple:

Viure	Beure	Escriure
vivia	bevia	escrivia
vivies	bevia	escrivia
vivia	bevia	escrivia
vivíem	bevíem	escrivíem
vivíeu	bevíeu	escrivíeu
vivien	bevien	escrivien

2.2. Pretèrit perfet perifràstic

Aquest temps verbal expressa accions acabades dins d'un temps acabat. Va acompanyat amb temporals com: *ahir, l'any passat, una vegada...*

Equival al que en castellà és *jugué, canté, amé, dormí...*

Es forma de la següent manera:

vaig		L'any passat vaig anar a Londres.
vas		Ahir, vas veure l'Enric?
va	+ INFINITIU	Ahir vaig anar al cinema.

vam
vau
van

Vam llegir durant la infantesa.
Quan **vau aprovar** les oposicions?
Els ahir **van dir** que vindrien.

2.3. Pretèrit indefinit

Utilitzem el pretèrit indefinit per expressar accions que han acabat dins d'un temps no acabat. Anirà amb els temporals: *avui, aquest matí, enguany, adés, fa un moment.*

Es forma de la següent manera:

he		<i>Jo no he vist aquella pel·lícula.</i>
has		<i>Ja has vist l'oncle Joan?</i>
ha	+ PARTICIPI	<i>Ella ja ha comprat el peix.</i>
hem		<i>Avui hem anat a la platja.</i>
heu		<i>Heu fet els exercicis?</i>
han		<i>Elles han viscut a Petrer.</i>

No heu de confondre els temps verbals que acabem d'explicar. Fixeu-vos:

*Abans jo sempre **estudiava** a la biblioteca.*

*Ahir **vaig estudiar** a la biblioteca.*

*Aquest matí **he estudiat** a la biblioteca.*

És incorrecte dir: **Aquest matí ell **va dir**.*

30. Trieu la forma correcta entre les que us proposem, tenint en compte les indicacions anteriors:

Ex. Aquest matí els mecànics VAN CANVIAR - **HAN CANVIAT** - CANVIAREN tots els radiadors.

- a) Abans jo sempre VAIG ARRIBAR - HE ARRIBAT - ARRIBAVA tard a classe.
- b) L'altre dia VAIG LLEGIR - LLEGIA - HE LLEGIT una notícia molt interessant sobre el cas Pinochet.
- c) Aquesta vesprada HE CORREGIT - CORREGIA - VAIG CORREGIR mentre ESCOLTAVA -VAIG ESCOLTAR - HE ESCOLTAT l'últim disc de Lluís Llach.
- d) Aquesta setmana HE ESTUDIAT - VAIG ESTUDIAR - ESTUDIAVA tot el que no HE ESTUDIAT - VAIG ESTUDIAR - ESTUDIAVA durant la carrera.
- e) Avui ES VA ESPATLAR - S'HA ESPATLAT - S'ESPATLAVA l'ordinador i VINGUEREN -HAN VINGUT- VENIEN del taller a arreglar-lo.
- f) L'altre dia mentre jo VAIG PARLAR - PARLAVA - HE PARLAT amb el cap de Departament hi havia dos alumnes que M'ESPERAVEN - EM VAN ESPERAR - M'HAN ESPERAT.

31. Primer ompliu els espais buits amb el pretèrit imperfecte d'indicatiu dels verbs que hi ha entre parèntesi i després subratlleu els cinc verbs en pretèrit perfectiu perifràstic que apareixen al final del text:

Temps era temps

Recorde l'època en què gairebé tots els dies _____ (QUEDAR) amb els meus amics en una esplanada deserta que hi _____ (HAVER) prop de ma casa. Aquell _____ (SER) el nostre centre social, el lloc on nosaltres _____ (PENSAR) totes les malifetes possibles. I tot se'ns _____ (OCÓRRER) inconscientment. Reunits al voltant d'una pedra que _____ (FER) la funció de taula, mentre _____ (MENJAR) qualsevol llepolia barata, _____ (MAQUINAR) què faríem. Les propostes _____ (SER) moltes i variades. Un dels meus amics, Esteve, _____ (TENIR) l'obsessió d'anar a furtar albercocs verds d'un hort proper. L'oferta _____ (SER) interessant, però _____ (IMPLICAR) uns riscos evidents. L'amo de l'hort ja n' _____ (ESTAR) fart i ens _____ (AMENAJAR) i _____ (INSULTAR) quan ens _____ (VEURE) pel carrer. Fins que un dia, mentre Esteve es _____ (TROBAR) dalt de l'arbre collint-nos albercocs, vam escoltar un tret i seguidament vam veure com el nostre amic queia de l'arbre mentre _____ (CRIDAR) com un boig. L'amo li _____ (HAVER) disparat un cartutx de sal amb la seua escopeta de caça i li va encertar de ple en tot el cul. La coentor de la ferida li va durar tres setmanes i a tots se'ns van llevar les ganes de menjar albercocs verds. Si més no, per una temporada.

32. Poseu el pretèrit indefinit corresponent als verbs que hi ha entre parèntesi:

- Miquel _____ (ANAR) fa un moment a buscar-te, però no t' _____ (TROBAR).
- Es una pel·lícula molt bona. jo l' _____ (VEURE) set vegades.
- Llúcia _____ (OBRIR) una perfumeria prop de ma casa.
- Aquest mes els meus amics _____ (TENIR) un xiquet.
- Enguany _____ (PASSAR) les festes i jo no _____ (FER) res.
- Abans tu _____ (PENSAR) que et convidaria a dinar.
- Aquest matí _____ (INTENTAR) netejar l'habitació, però no _____ (PODER).
- Encara que el professor _____ (EXPLICAR) el tema tres vegades jo no _____ (ENTENDRE) res.

33. Poseu el pretèrit perfet perifràstic corresponent als verbs que hi ha entre parèntesis:

- a) Dimecres passat Marta _____ (ANAR) a esquiar a Granada.
- b) El meu nebot _____ (NÀIXER) el dia de Sant Joan.
- c) Júlia i tu _____ (VENIR) a sopar fa uns dies.
- d) Ahir Vicent i jo _____ (VISITAR) el museu de botànica de València.
- e) Anit _____ (PASSAR) un documental molt interessant en À Punt.
- f) Despús-ahir _____ (PLOURE) una mica al camp d'Elx.
- g) La setmana passada jo _____ (VIATJAR) amb tren.
- h) L'any passat Miquel i Francesc _____ (TREBALLAR) molt.
- i) L'hivern passat vosaltres _____ (COMPRAR) un pis nou.

2.4. Exercicis de reforç i repàs

34. Completa amb el Present de l'indicatiu

1. Jo cante i (ballar) quan estic content.
2. Tu calles i no (contestar) quan estàs enfadada.
3. Ell es queixa i(plorar) quan està malalt.
4. Nosaltres acabem i(baixar) quan estem cansats.
5. Vosaltres perseguiu i(agafar) els gats quan esteu tips de sentir-los.
6. Ells sumen i (restar) quan fan exercicis.

35. Completa amb el Present de l'indicatiu

1. Nosaltres cantem i(ballar) hui a la plaça.
2. Vosaltres calleu i no(contestar) perquè no heu estudiat.
3. Ells es queixen i(plorar) quan els lleven els diners.
4. Vosaltres acabareu d'ací dos hores i (baixar).
5. Nosaltres perseguim els gats i els (agafar).
6. Ell suma i (restar) perquè ja ho ha après a l'escola.

36. Completa amb el Pretèrit perfet perifràstic

1. Ahir jo (comprar) el diari.
2. La setmana passada tu (donar) menjar als coloms.
3. L'altre dia ell(trucar) a la Roser.

4. L'estiu passat nosaltres (anar) a Menorca.
5. Fa tres dies vosaltres (pagar) tots els deutes.
6. L'any passat ells(enviar) trenta

37. Completa amb el Pretèrit Imperfet

1. Jo cantava i(ballar) quan estava content.
2. Tu callaves i no(contestar) quan estaves enfadada.
3. Ella es queixava i(plorar) quan estava malalta.
4. Nosaltres acabàvem i(baixar) quan estàvem cansats.
5. Vosaltres empaitàveu i(agafar) els gats.
6. Ells sumaven i(restar) quan feien exercicis.

38. Completa amb el Pretèrit Indefinit

1. Jo cantava i(ballar) quan estava content.
2. Aquesta setmana jo(estudiar) molt.
3. Enguany encara no(ploure).
4. Aquest estiu, la meua dona(anar) de viatge amb unes amigues

3. Comprensió Oral

39. Escolta l'àudio següent d'una conversa entre uns amics que estan organitzant un sopar i contesta.

1. Quan està previst fer el sopar d'homenatge?

- A) Esta nit
- B) Demà a migdia
- C) La setmana que ve
- D) D'ací a un mes
- E) En vacances de Nadal

2. D'on es desplacen Pere i Jaume per assistir-hi d'amagat?

- A) França
- B) Portugal
- C) Itàlia
- D) Alemanya
- E) Grècia

3. On es troba el local de cuina marroquina respecte a la Laia?

- A) A dues illes de cases
- B) Davant mateix de casa seua
- C) En un carrer perpendicular
- D) A baix del mateix edifici
- E) Al polígon de fora vila

4. Quin plat concreta Marc com a record agradable d'aquell marroquí?

- A) Tajín de pollastre
- B) Paella de marisc
- C) Cuscús
- D) Sopa harira
- E) Albergínia farcida

5. Què li han explicat a Marc sobre el japonés del passeig?

- A) Que fan unes postres típiques excel·lents
- B) Que els fideus són gegants
- C) Que l'arròs els ix especialment encertat
- D) Que només serveixen sushi
- E) Que el peix és molt barat

6. Quin és l'establiment que han obert fa molt poc?

- A) El marroquí del barri
- B) L'italià de sempre
- C) El japonés del passeig
- D) La braseria nova
- E) La pizzeria del centre

7. Per quin motiu Tere no veu clar anar a un italià?

- A) Perquè està tancat els divendres
- B) Perquè el menjar li resulta massa picant
- C) Perquè hi haurà convidats italians i potser no voldran eixa cuina
- D) Perquè no accepten grups de més de sis
- E) Perquè no hi ha plats d'arròs

8. Quina proposta concreta de menjar fa Marc per a l'opció italiana?

- A) Amanides i postres només
- B) Entrants per a compartir i després pizza o pasta
- C) Només pasta llarga
- D) Un bufet lliure
- E) Un tast de vins sense menjar

9. Com pensa Tere recollir l'opinió de la resta del grup?

- A) Telefonant-los un per un
- B) Mitjançant una enquesta per correu electrònic
- C) Escriurà al grup de WhatsApp
- D) Preguntant-ho en persona a classe
- E) Fent una videotrucada conjunta

10. Què li demana Marc a Tere respecte a la decisió final?

- A) Que reserve l'italià sense consultar
- B) Que canvie la data al dissabte
- C) Que li confirme més tard si tiren endavant el japonés
- D) Que anul·le qualsevol sopar
- E) Que busque un lloc amb música en directe

(Exercici 1 de l'examen d'A2 de juny de 2019: <https://jqcv.gva.es/va/nivell-a2>)

4. Comprensió Escrita

40. Llig el text següent i marca l'opció correcta. Només hi ha una resposta correcta per a cada pregunta.

(Exercici 5 de l'examen d'A2 de juny de 2018: <https://jqcv.gva.es/va/nivell-a2>)

Laia Lloret

Soc Laia Lloret i vaig nàixer en un carrer estret, prop de la plaça de la Trinitat, en la casa on visc ara. I va ser el febrer de 1995: tinc un poc més de deu anys. Tinc un germà més major i una tortuga d'aigua. Els pares de la meua mare viuen a cinc minuts en direcció a la platja.

No soc molt alta, però els meus pares són alts i no hi ha cap raó perquè no em passe el mateix. Els meus cabells són negres i els porte molt curts. Tinc el nas recte, les orelles redones i els ulls de color marró, però no del color del xocolate. Tinc les cames primes però fortes, i les mans fines i delicades.

La gent diu que soc tranquil·la, i això no és veritat. A l'escola estudie les lliçons i aprobe els exàmens. També soc sincera i generosa, i per això tinc molts amics i amigues. Tinc moltes qualitats, però no puc dir-les totes perquè algú dirà que soc presumida. Intente sempre ser positiva i no pensar en el futur que vindrà.

M'agraden tots els gelats, i el gelat que més m'agrada és el de xocolate i nata. Els pastissos i els dolços que venen a la pastisseria del meu carrer són els millors del món. I per a beure sóc un poc especial. Per exemple, m'agrada preparar-me un bon suc de taronges acabades de collir. Odie les begudes amb sucre i amb gas.

Per últim, m'agraden els animals, els cavalls en particular: conec un cavall que es diu Pistatxo i me l'estime molt. També m'agraden els elefants, les girafes i els hipopòtams, animals salvatges i ben grans! Quan veig els animals als zoològics o en algun espectacle de circ, sempre plore molt perquè pense que el seu lloc és la natura i no les gàbies

PATRICK CAUVIN, Quina canya de pare!, Ed. Bromera (adaptació)

PREGUNTES DE COMPRENSIÓ:

1 On va nàixer Laia Lloret?

- a) En un hospital.
- b) En un carrer estret, prop de la plaça de la Trinitat.
- c) En una casa al costat de la platja.
- d) En la casa dels seus avis.

2 Quants anys té Laia?

- a) 10 anys exactes.
- b) Poc més de 10 anys.
- c) 12 anys.
- d) 15 anys.

3 Com són els cabells de Laia?

- a) Negres i molt llargs.
- b) Negres i molt curts.
- c) Rossos i arrissats.
- d) Negres amb metxes blanques.

4 Quin color tenen els ulls de Laia?

- a) Blau cel.
- b) Verd clar.
- c) Marró, però no del color del xocolate.
- d) Negre intens.

5 Què diu la gent sobre el caràcter de Laia?

- a) Que és molt activa.
- b) Que és tranquil·la.
- c) Que és presumida.
- d) Que és egoista.

6 Quines qualitats destaca Laia d'ella mateixa?

- a) És presumida i exigent.
- b) És sincera i generosa.
- c) És responsable i metòdica.
- d) És imaginativa i reservada.

7 Quin gelat és el preferit de Laia?

- a) El de xocolata amb maduixa.
- b) El de xocolata i nata.
- c) El de vainilla i caramel.
- d) El de llimona.

8 Com descriu Laia els dolços de la pastisseria del seu carrer?

- a) Són molt cars però deliciosos.
- b) Són els millors del món.
- c) Són massa dolços per a ella.
- d) Són de baixa qualitat.

9 Quin animal conèixer i estima especialment Laia?

- a) Un gat que es diu Blanquet.
- b) Un cavall que es diu Pistatxo.
- c) Un gos que es diu Canella.
- d) Una tortuga que es diu Duna.

10 Quins altres animals li agraden a Laia?

- a) Gossos, gats i peixos.
- b) Lleons, tigres i óssos.
- c) Elefants, girafes i hipopòtams.
- d) Papallones, formigues i ocells.

5. Expressió escrita

41. Tria una d'aquestes opcions i fes una redacció de 60-80 paraules:

- El director de l'FPA de Torrevella, t'ha encarregat fer un apartat de la pàgina web del Centre o un blog per a promocionar el nostre Centre mitjançant la teua experiència personal. El blog o web ha de parlar de: els estudis que es poden a l'FPA, comentar com vas conèixer l'FPA, dir tens pensat fer després d'estudiar a l'FPA
- Fes una redacció sobre les dietes i el menjar saludable: Descriu una dieta saludable i com s'hauria d'integrar l'esport. Explica si creus que és possible estar sa/sana tal com és la vida moderna. Explica si és millor portar una vida saludable i viure més temps o portar una vida d'excessos i morir abans.

This image shows a single page of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, typical of notebook or legal stationery. There are no margins, text, or other markings on the page.

6. Expressió Oral

42. Monòleg:

Tria un tema i parla entre 3 i 4 minuts

- Menjar i beure: Menges de tot: fruites, verdures, carn, peix, etc? Quin és el teu aliment preferit? Hi ha algun aliment o plat que t'agrada molt? T'agrada més menjar a casa o fora de casa? Per què? Quin és el teu plat preferit? Com es prepara? Què penses del menjar d'altres països? T'agrada el menjar exòtic? En quin país penses que es menja millor? Per què? I pitjor? Per què? Hi ha algun tipus de cuina que estiga de moda? Què penses sobre els programes de televisió de cuina? Penses que els xiquets haurien de participar en eixos programes de televisió?
- Què és amor? Com ho definiries? Quines imatges et vénen al capdavant quan escoltes la paraula "amor"? Saps què és l'amor platònic? Quina és la teua opinió sobre el dia de Sant Valentí? Se celebra al teu país? Com creus que la gent s'enamora? Creus a l'amor a primera vista? Com és la teua parella ideal? Creus que sentir atracció per algú és el mateix que amor? Creus que l'amor és cec? Estàs d'acord que els pols oposats s'atreuen? Creus que l'amor dura tota la vida o té data de caducitat? Com penses que l'amor s'acaba entre dues persones? Penses que l'amor sempre fa mal? De l'amor a l'odi, n'hi ha un pas? És possible tenir una relació a distància? Penses que és possible viure sense amor? Creus que és possible sentir amor per diferents persones alhora?

43. Diàleg:

(Exercici de Expressió Oral de l'examen d'A2 de novembre de 2010)

Tria un d'entre els dos possibles diàlegs:

- En una fruiteria el venedor atén un client.

Persona A (client/a)

A vosté li agrada menjar fruita variada i, a més, no vol acumular-ne una gran quantitat en la nevera, ja que preferix anar al mercat dia sí dia no. Ara bé, hi ha una fruita que no compraria mai: les bresquilles. Sempre s'interessa per les ofertes que tenen en la fruiteria.

Persona B (venedor/a)

A vosté li queden moltes caixes de bresquilles i voldria vendre-les, per això les té a un preu molt econòmic. Tota l'altra fruita només té preus més barats si es compren més de quatre quilos de cada una.

- Dos companys de treball han d'arribar a un acord sobre l'ús i la temperatura de l'aparell d'aire condicionat del despatx que compartixen.

Persona A

Vosté és una persona molt calorosa.

Persona B

Vosté és una persona que sempre té fred

7. El valencià de la Vega Baixa: Els cognoms

Els cognoms d'un poble ensenyen història

Els cognoms contenen amb molta fidelitat la història compartida d'un poble perquè reflecteixen els orígens dels individus. Participen així en la creació de la pròpia identitat. És molt enriquidor que investigues sobre els cognoms dels teus paisans.

Mirem-ne alguns ara. Per una banda, Romero, Hernández o Murcia no poden amagar el seu origen castellà per la forma o per l'origen de la paraula.

Però, com has vist, n'hi ha molts, i molt variats, que són valencians. Manresa és una localitat catalana; Arnau, Gilabert o Martí són noms en valencià; Torregrosa significa 'torre grossa' i Ferrer és el que treballa el ferro (herrero en castellà). Alguns estan adaptats fonèticament: Rosique, Reche o Guillén són modificacions a partir de Rosic, Reig i Guillem

Alguns cognoms valencians que es repeteixen molt al Baix Segura són: ANDREU, BARBERÀ, BAS, BERNÀ, BERNABÉU, CASELLES, ESTAN, FILIU, FOLLANA, GIRONA, GRAU, GUILLÉN, GUIRAO, MACIÀ, MANRESA, MAS, MESEGUER, MIRALLES, PALAU, PAMIES, PARDINES, PRAES, PUCHAES, PUJOL o PUCHOL, PUCHE, RECHE, RODES, SEMPERE, SEVA, SOLER TORREGROSA, VERDÚ, VILELLA

T'has preguntat alguna vegada per què hi ha esta abundància de cognoms valencians al Baix Segura?

29. Comprensió global: tria el millor títol per al text.

- A) "Els oficis i els seus noms"
- B) "El que contenen els cognoms d'un poble"
- C) "Com escriure correctament els cognoms"

30. Vocabulari clau. Relaciona la paraula amb el concepte:

identitat	a) mostra qui som
orígens	b) d'on venim
reflectir	c) canviar la forma per a sonar diferent
enriquidor	d) donar una imatge
adaptar-se (fonèticament)	e) que aporta i fa créixer.

31. Marca si les següents afirmacions són vertades (V) o falses (F) i corregeix si és afirmació és falsa.

- a) Els cognoms poden contar la història compartida d'un poble.
- b) Tots els cognoms de la comarca són castellans.
- c) "Ferrer" té a veure amb el ferro.
- d) Rosique, Reche i Guillén són exemples sense relació amb el valencià.

32. Respostes breus (del text)

- a) Per què és "enriquidor" investigar els cognoms del teu poble?
- b) Dóna dos exemples de cognoms o topònims clarament valencians.
- c) Què significa "Torregrosa"?

5. Classifica els següents cognoms si són d'origen valencià o castellà.

Romero, Hernández, Murcia, Manresa, Arnau, Gilabert, Martí, Ferrer, Torregrosa, Rosique, Reche, Guillén.

Valencians	Castellans

6. Significat i etimologia bàsica. Uneix amb fletxes el cognom amb el seu significat:

Moliner	turó menut, muntanyeta menuda
Fuster	persona que treballa en el molí
Sabater	persona que treballa la fusta (<i>carpintero</i>)
Puig	qui viu prop d'un palau
Pujol / Puchol	qui fa o repara sabates (<i>zapatero</i>)
Palau	turó, muntanyeta

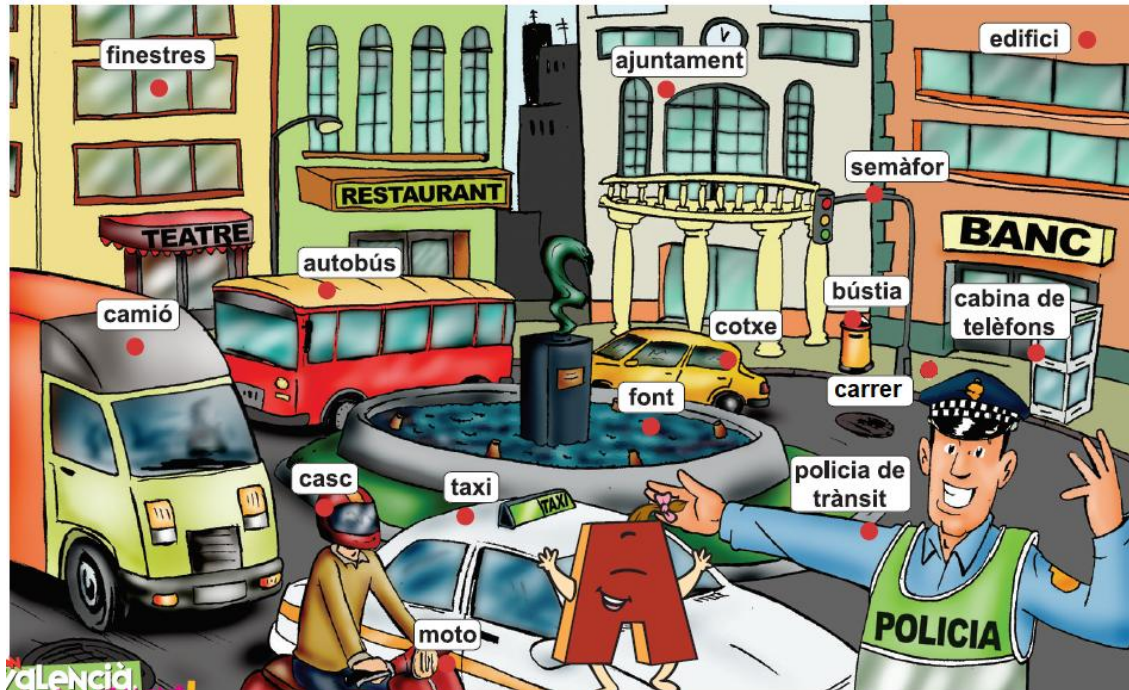
3

La Ciutat

Tema 3: La Ciutat

1. Vocabulari de la Ciutat

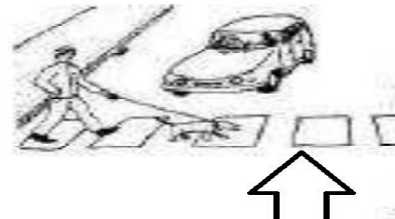
1.1. Vocabulari sobre la Ciutat

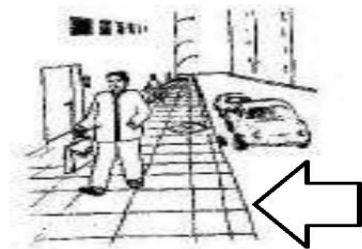
UNA AMBULÀNCIA

UN SEMÀFOR

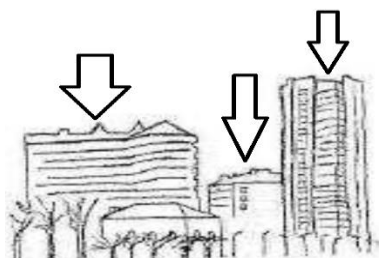
EL PAS DE VIANANTS

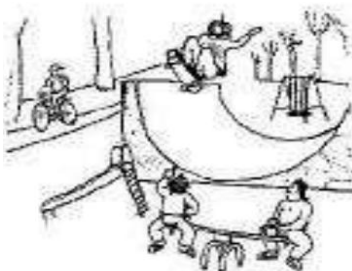
LA VORERA

UN FANAL

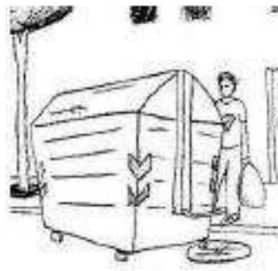
UNS EDIFICIS

EL PARC INFANTIL

UN GUÀRDIA

UN CONTENIDOR DEL FEM

3.1.2. Exercicis sobre el Vocabulari de la Ciutat

1. Associa paraula-definició

a) ajuntament	1. Llum del carrer.
b) vorera	2. Lloc on governa el municipi.
c) pas de vianants	3. On caminen els vianants.
d) fanal	4. On es llaven peces grans en públic.
e) contenidor de fem	5. Franja pintada per creuar el carrer.
f) aparador	6. Moble/gran caixa per a residus.
g) safareig públic	7. Mostrador amb vidre d'una botiga.
h) quiosc	8. Punt de venda de premsa i revistes.

2. Completa la frase amb la paraula correcta

ajuntament, semàfor, vorera, parc infantil, fanal, quiosc, grafiti, biblioteca, avinguda, aparcament

A la _____ hi ha contes per a xiquets.

El _____ està en roig.

Els xiquets juguen al _____.

Aparca al _____ subterrani.

Passegem per la _____ perquè no ens xafen.

Van pintar un _____ a la paret.

La _____ Major té molts arbres.

El _____ s'apaga de matinada.

El _____ ven diaris.

Les queixes es presenten a l'_____.

3. Troba l'intrús (4 sèries)

- a) carrer – avinguda – carretera – lluna
- b) fanal – banc – vorera – espatla
- c) autobús – taxi – motocicleta – forquilla
- d) hotel – restaurant – oficina – colze

4a). Dóna el femení. Indica si canvia o és invariable:

Escombraire: _____, guàrdia (persona) : _____,
 policia (persona) : _____, cambrer: _____,
 taxista: _____.

4b). Ordre de lletres

- a) RQSUOIC → _____. b) ROAVREI → _____.
c) FALAN → _____. d) RABRE → _____.
e) TEBIOLICA → _____. f) TNEMRAPACARA → _____

5. Definicions inverses. Dona la paraula:

- Vehicle que porta malalts: _____.
Lloc gran amb habitacions per a dormir: _____.
Carrer molt ample i amb arbres: _____.
Pedres planes que fan el paviment: _____.
Lloc amb tobogans i gronxadors: _____.
Caixa metàl·lica per a les cartes: _____.

6. V/F sobre la ciutat

- La vorera és per als cotxes.
L'ajuntament és un edifici públic.
El fanal il·lumina de dia.
Un autobús és un vehicle.
El pas de vianants és per a creuar.
El quiosc ven roba.

7. “Hi ha / No hi ha”. Escriu 4 oracions amb hi ha i 4 amb no hi ha sobre una urbanització.

Solució (model):

Hi ha un parc infantil; Hi ha dos fanals; Hi ha una biblioteca; Hi ha llambordes noves.

No hi ha quiosc; No hi ha hotel; No hi ha ajuntament; No hi ha aparcament cobert. (Admet variacions coherents.)

8. Col·loca les paraules en parelles. Relaciona elements que acostumen a anar junts:

bústia, cotxe, diaris contenidor de fem, tobogans, vorera, vianants, llum, zebra, aparcament, parc infantil, cartes, escombraire, quiosc, fanal, pas de vianants,.

9. Completa amb números

“Al carrer Major ___ llambordes noves, ___ fanals i ___ bancs.” Escriu números diferents (en lletres).

10. Articles. Posa l'article correcte (el, la, els, les, un, una, uns, unes):

___ vorera; ___ ajuntament; ___ grafiti; ___ llambordes; ___ quiosc; ___ ambulància; ___ instituts; ___ avinguda.

11. Plurals especials. Escriu el plural i justifica (-s, -os, -es, etc.):

hotel, quiosc, autobús, bústia, edifici, fanal, grafiti, llamborda.

12. Completa amb el verb correcte (anar, estar, tindre, haver-hi)

A la plaça _____ dos fanals.

Nosaltres _____ pressa.

On _____ l'ajuntament?

Jo _____ a la biblioteca a les 10.

13. Comprensió oral. Sent i contesta les preguntes (Mòdul 3 Tema 03 Audio 01).

a) A quina hora obri el quiosc? (A 7:30 / A 8:00 / A 8:15)

b) Quants autobusos passen a les 8:00? (1 / 2 / 3)

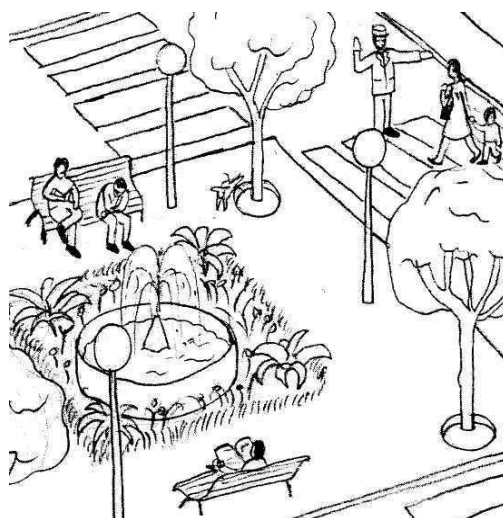
c) On espera el taxi? (avinguda / plaça / ajuntament)

14. Del punt a la prosa. Escriu un paràgraf amb els següents punts.

Punts: "ajuntament – oficina – dilluns 9:30 – tràmit DNI – aparcament ple – vaig a peu".

15. Escriu el nom de tot el que veus a aquesta plaça:

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

16. Completa les frases amb les paraules del requadre:

Aparcament - zona - font - plaça - fanals – biblioteca - grafitis
 Intersecció - senyalització - arbres - flors - cúpula – districte - vial - rotonda -
 zoològic - Junta Municipal – llambordes - safareig públic

- L'aigua que bevem de la no és tòxica.
- En una té preferència el que està dins d'ella.
- El és un bany públic tradicional.
- El Ple de la..... s'ha celebrat a pesar de les previsions de pluges i núvols
- Encara que està més prop de Santa Pola, l'illa de Tabarca és un d'Alacant
- Banksy ha provocat una revolució al món de l'art amb els seus urbans
- Un és un camí dins la ciutat destinat a la circulació de vehicles i vianants
- La Universitat té una impressionant.
- L'Observatori Urbà ha proposat el canvi de les del Mercat.
- Per a arribar a l'hospital hauràs de passar per la
- He pegat moltes voltes amb el cotxe però no he trobat cap lliure.
- El està ple d'animals.
- Al meu carrer hi ha molts que fan ombra.
- La de la ciutat és clara i ajuda a evitar pèrdues.
- El jardí del meu carrer està ple de de color roig.
- En l'edifici de l'Ajuntament destaca la capella amb la seua esvelta
- Els del meu carrer fan molta llum.

- Els xiquets i les xiquetes juguen a la
- La per a vianants és ideal per passejar tranquil·lament

17. Completa les formes verbals que hi falten. I després completa els buits de les oracions amb el verb "caminar" en primera persona del singular (jo) en pretèrit imperfet, futur o present.

AHIR (pretèrit imperfet)	HUI / AVUI (present)	DEMÀ (futur)
caminava	camine	caminaré
_____	circule	_____
vigilava	_____	_____
_____	_____	miraré
jugava	_____	_____

Cada matí, _____ pel barri per fer una mica d'exercici.
 Quan era petit, sempre _____ per la muntanya amb el meu pare.
 Demà _____ fins a la biblioteca per estudiar.
 Avui _____ una estona pel parc abans de tornar a casa.
 Quan vivia al poble, _____ cada dia fins a l'escola amb els meus amics.
 Si el temps ho permet, aquesta tarda _____ fins a la platja per relaxar-me.
 Quan era més jove, _____ sovint pel camp per observar la natura.
 En el futur, _____ llargues distàncies per mantenir-me en forma.
 Aquesta setmana _____ pels carrers del centre per comprar regals.
 Quan estudiava a la universitat, _____ sovint pels jardins del campus per desconnectar.
 Instruccions: Omple els espais en blanc amb la forma correcta del verb.

18. Llegeix les endevinalles següents i intenta descobrir de quin element de la ciutat estem parlant. Escriu la resposta al costat de cada frase!

1. Porte la gent amunt i avall,
tinc rodes i un motor sorollós.
Què soc?
2. Em trobes a les voreres,
amb llum roja t'has d'aturar.
Què soc?
3. A les vesprades em pots visitar,
estic ple de llibres per explorar.
Què soc?
4. Soc llarg i estret, ple de cases i botigues,
la gent em fa servir per passejar o conduir.
Què soc?
5. Soc alt i fort, amb finestres altes,
els treballadors em visiten cada dia.
Què soc?

6. El meu so indica que una emergència hi ha,
la gent em reconeix pel meu color viu.
Què soc?
7. Porte gent d'una banda a l'altra,
a vegades per sobre del riu, a vegades pel mar.
Què soc?

19. Omple els espais en blanc amb el possessiu correcte (el meu, la meua, els meus, les meues, el seu, la seua, etc.) segons el context.

1. Aquest és ____ **districte** preferit perquè és molt tranquil i verd. (*Primera persona del singular - de mi*)
2. Els artistes de la ciutat han deixat la seva marca en ____ **graffiti** als murs del barri vell. (*Tercera persona del plural - d'ells*)
3. Hem quedat a ____ **intersecció** habitual per trobar-nos abans d'anar a sopar. (*Primera persona del plural - de nosaltres*)
4. Les pedres de ____ **llamborda** estan desgastades pel temps, però tenen molt d'encant. (*Tercera persona del singular - d'ell/d'ella*)
5. Quan era petit, m'encantava mirar ____ **núvols** des del parc de la ciutat. (*Primera persona del singular - de mi*)
6. El veí sempre parla de les històries que es contaven a ____ **safareig**. (*Segona persona del singular - de tu*)
7. A la nit, la llum de ____ **fanal** il·lumina tota la plaça. (*Primera persona del plural - de nosaltres*)
8. Aquest carrer és molt ample, i ____ **vial** està reservat per a bicicletes. (*Segona persona del plural - de vosaltres*)
9. Els empleats arriben puntuals a ____ **oficina** cada matí. (*Tercera persona del plural - d'ells*)
10. La botiga del centre sempre decora ____ **aparador** amb molta cura durant les festes. (*Tercera persona del singular - d'ell/d'ella*)

20. Descripció i mímica: Descubrim la ciutat. Practicar el vocabulari de la ciutat mitjançant descripcions orals i mímica.

Instruccions:

Forma un grup de companys.

Un membre del grup agafa una targeta amb una paraula relacionada amb la ciutat.

Opció 1: Descripció: Sense dir la paraula exacta, descriu l'objecte, lloc o concepte de la targeta amb frases senzilles. Per exemple:

"És un lloc on pots menjar i passar temps amb amics" (Restaurant).

Opció 2: Mímica: Representa la paraula de la targeta utilitzant gestos. No pots parlar ni utilitzar objectes.

Els altres membres del grup tenen 1 minut per endevinar la paraula.

Si l'encerten, guanyen un punt. Si no, passen al següent torn.

Consell: Pensa en frases senzilles o gestos clars per ajudar els teus companys!

Exemples de frases per a descriure:

És un lloc on... ("on la gent camina" → Vorera).

És una cosa que... ("il·lumina de nit" → Fanal).

És un vehicle que... ("porta moltes persones" → Autobús).

Es troba a... ("les cases i edificis" → Balcó).

Exemples d'accions per a la mímica:

Fanal: simular encendre una bombeta.

Taxi: simular fer parar un cotxe amb la mà.

Semàfor: simular canvi de colors amb gestos.

Autobús: imitar conduir un vehicle gran amb un volant.

Parc infantil: simular pujar-se a un gronxador.

Font: imitar beure aigua o fer que l'aigua surt.

21. Passaparaula del vocabulari de la Ciutat. Feu equips. Intenteu esbrinar les paraules mitjançant les definicions o pistes i encerteu el major número de paraules en el temps establert.

22. Completa amb el verb *anar*:

vas aneu anem

va van vaig

- Jo _____ a l' institut amb moto.
- Joan _____ a l'escola.
- Tu i Meriem _____ a la farmàcia.
- Pep i Mohamed _____ amb taxi.
- Els meus amics i jo _____ a comprar al mercat.
- Tu _____ al polisportiu a entrenar.
- Fouad _____ a l'estació a esperar el tren.

23. Observa i completa:

Objectes	Fanals	bancs	semàfors	Pas de vianants	papereres
Carrers					
Major	3	0	2	3	2
Força	1	0	0	1	1
País Valencià	2	1	1	2	0
Mimosa	1	0	0	1	1
Castells	4	3	3	1	2

- Al carrer Major hi ha: tres fanals, dos semàfors, tres passos de vianants i dues papereres. No hi ha cap banc.

- Al carrer Força

24. Endevina de què parle:

- Quan tens un paper per llançar, a mi m'has de buscar. Soc _____
- Quan travesses el carrer, per damunt m'has de passar. Soc _____
- Quan hi ha una urgència i algú està malalt, jo el porte a l'hospital.
Soc _____
- El carrer sempre és ben net perquè jo l'agane bé. Soc _____

25. Relaciona:

- Quan està de color verd es pot passar.	Fanal
- Hi tirem les cartes i les postals.	Parc infantil
- T'hi pots asseure quan estàs cansat.	Bústia
- Il·lumina els carrers quan es fa fosc.	Contenedor
- Hi llancem el fem.	Banc
- Els xiquets hi van a jugar.	Semàfor

2. Gramàtica: Pronoms febles: l'Objecte Directe (OD)

2.1. Què són els Pronoms febles

Paraules monosil·làbiques que van junt al verb i substitueixen els complements del predicat.

Exemples:

Nasir dona els fulls a Diego.....Nasir els dona a Diego

Nasir dona els fulls a Diego.....Nasir li dona els fulls

Nasir dona els fulls a Diego.....Nasir li's dona

2.2. Definició de l'OD

Per localitzar l'OD cal preguntar al verb de l'oració: *Quina cosa?* La resposta a aquesta pregunta serà l'OD.

Per exemple:

Nasir dona els fulls a Diego..... *Quina cosa dona?*

Has comprat dos taronges..... *Quina cosa dona?*

El meu germà té una bicicleta..... *Quina cosa té?*

2.3. Tipus d'OD i la seua substitució per pronoms febles

Hi ha tres tipus d'OD: els determinats, els indeterminats i els neutres (els neutres els estudiarem en el tema següent):

1) CD Determinat.

- Definició: Quan l'OD va introduït per:

a) un article determinat *el / la / els / les*

b) un demostratiu: *este / eixe / aquell*

- Com es substitueix: es substitueix pels pronoms: *el / la / els / les*

- Exemples:

Nasir dona els fulls..... Nasir els dona

Nasir dona eixos fulls... Nasir els dona

Nasir dona els meus fulls... Nasir els dona

2) CD Indeterminat.

- Definició: Quan el CD va introduït

a) per un article indeterminat: *un / una / uns / unes*

b) per quantificador: *pocs, molts, alguns, quatre...*

c) quan no hi ha cap element o marca

- Com es substitueix: es substitueix pel pronom: *En / ne / n' / 'n*

- Exemples:

Nasir dona quatre fulls a Diego.....Nasir en dona quatre a Diego

Nasir dona alguns fulls a Diego.....Nasir en dona quatre a Diego

Nasir dona fulls a Diego.....Nasir en dona quatre a Diego

2.4. Exercicis Pronoms febles

26. Substitueix els Complementes Directes Determinats destacats en negreta pels pronoms febles adients.

1. Hem comprat **les entrades** per al concert.
2. Veig **aquell professor** des de la finestra.
3. Els nens han perdut **els deures** al pati.
4. Maria llegirà **aquest llibre** abans d'anar a dormir.
5. Escolte **la música** mentre treballe.
6. El pare ha deixat **eixes claus** sobre la taula.
7. L'avi ha trobat **la cartera** al sofà.
8. Han netejat **aquells vidres** de totes les finestres.
9. Portaré **les flors** a l'àvia demà al matí.
10. Necessitem **l'ordinador** per fer aquest treball.

27. Substitueix els Complementes Directes destacats en negreta pels pronoms febles adients.

1. He comprat **uns quaderns** per a l'escola.
2. El mestre ha explicat **una història** molt interessant.
3. Hem vist **alguns ocells** al parc.
4. Necessite **un bolígraf** per fer l'examen.
5. Han portat **unes plantes** per decorar la classe.
6. Agafaré **un llibre** de la biblioteca.
7. Has vist **alguna pel·lícula** recentment?
8. Compraran **uns joguets** per regalar-les als nens.
9. M'agradaria menjar **alguna cosa** aquesta vesprada.
10. Conec **alguns professors** que poden ajudar-te.

28. Localitza l'OD i substitueix-lo pels pronoms adequats:

a) Has de comprar les peres.

b) Joan ha comprat uns caramels

c) Núria portarà la beguda a la festa.

d) No perdes les claus!

e) Pere ha comprat caramels

f) Vaig acompanyar la mare a casa.

g) He menjat unes poques creïlles

h) Jo bec vi en totes les menjades.

i) El meu avi té molts diners.

j) La mare de Joan ven cases

k) Has comprat les entrades?

l) Joan va deixar la fruita sobre el taulell.

m) Has fet els exercicis de filosofia?

n) M'agrada llegir contes al meu nebot

o) No sigues egoista i torna els diners a Pere.

p) M'he comprat una caçadora de rebaixes

q) El gos dona la poteta al seu amo

r) Si veus el llibre de matemàtiques, avisa'm

2.2. Exercicis de repàs i reforç

REPASSEM L'OBJECTE DIRECTE DETERMINAT I INDETERMINAT

29. Fes la substitució de l'Objecte Directe pels pronoms febles que corresponguen:

Joan busca bolets : _____

Els llauradors cullen les taronges: _____

Han trobat aquests llibres: _____

Els volien dos entrepans: _____

He vist un OVNI: _____

Vull pastissos de formatge: _____

Joan ha agafat la teua jaqueta: _____

Marta ha portat les fotografies: _____

Vam trobar els documents: _____

Ha vist l'obra de teatre: _____

Vam comentar el problema: _____

Pere ha amagat el dibuix: _____

3. Comprensió Oral

30. Escolta l'àudio següent sobre les ofertes d'una immobiliària i marca l'opció correcta. Només hi ha una resposta correcta per a cada pregunta.

(Exercici 2 de l'examen d'A2 de juny de 2019: <https://jqcv.gva.es/va/nivell-a2>)

1. **Quin és l'objectiu principal de l'anunci?**
 - a) Informar sobre ajudes per a persones majors.
 - b) Vendre i llogar habitatges.
 - c) Promocionar una agència de viatges.
 - d) Organitzar activitats culturals.
2. **A qui està dirigida l'oferta especial d'aquest mes?**
 - a) A persones de més de 50 anys.
 - b) A famílies nombroses.
 - c) A joves de menys de 35 anys.
 - d) A treballadors autònoms.
3. **On es troba l'apartament de lloguer que es menciona primer?**
 - a) Al barri residencial de l'horta.
 - b) Al centre de la ciutat.
 - c) Als afores de la ciutat.
 - d) A prop de la platja.
4. **Quantes habitacions té la casa de l'avinguda del Mar?**
 - a) Cinc habitacions dobles.
 - b) Tres habitacions.
 - c) Sis habitacions dobles.
 - d) Quatre habitacions dobles.
5. **Quines característiques té l'apartament que hi ha a l'horta?**
 - a) És molt antic i sense mobles.
 - b) Té un bany i una cuina petita.
 - c) Té dos banys, una cuina americana i una terrassa.
 - d) No té vistes ni armaris de paret.
6. **Quin habitatge té piscina?**
 - a) L'apartament del centre.
 - b) La casa de l'avinguda del Mar.
 - c) La casa adossada al barri residencial.
 - d) Cap dels habitatges.
7. **Per què és atractiva la casa situada als afores?**
 - a) Perquè està molt a prop del centre.
 - b) Perquè té jardí, terrassa i piscina.
 - c) Perquè és un apartament tipus loft.
 - d) Perquè és ideal per a oficines.
8. **Què tenen en comú totes les vivendes que s'ofereixen?**
 - a) Són habitatges nous per estrenar.
 - b) Estan al centre de la ciutat.
 - c) Estan adaptades a diferents necessitats.
 - d) Totes són cases adossades.
9. **Quin és un possible desavantatge de la casa situada a l'horta?**
 - a) Està lluny del centre.
 - b) No té banys suficients.
 - c) No té terrassa ni jardí.
 - d) No està disponible per a lloguer.
10. **Quina vista ofereix la terrassa de l'apartament del carrer de l'Ajuntament?**
 - a) A l'horta.
 - b) A la catedral i al mercat.
 - c) A la platja.
 - d) A l'avinguda del Mar.

4. Comprensió Escrita

31. Llig aquests textos sobre algunes activitats que proposa l'agenda cultural del mes. Relaciona cada text amb un dels títols que et proposem més avall. Has de tindre en compte que hi ha dos textos que no es corresponen amb cap títol. Després contesta les preguntes de comprensió lectora (només hi ha una opció correcta):

- a) El festival Cabanyal Íntim omplirà de dansa les cases del barri mariner de València. Enguany, s'estrena una peça llarga per a adults, Llibertat, una representació que relata la tragèdia en la vida quotidiana de dues dones.
- b) Aquesta mostra està formada per imatges antigues i molt artístiques de diversos llocs de València i Alacant, fetes per un fotògraf francès que en el segle XIX es va dedicar a fer fotografies de les costes del Mediterrani.
- c) Dones, a l'escenari! El festival Lletres Negres ha preparat una edició en la qual les escriptores de novel·la negra prenen la paraula. Vindran moltes convidades internacionals, de quinze països de tres continents diferents.
- d) El Festival de Fotografia Documental arriba a la ciutat. La majoria de les participants seran dones que lluiten per fer visibles alguns problemes socials i per reivindicar el paper que elles tenen en el món de la fotografia.
- e) Saps quants animals ponen ous? La professora Greenhouse, especialista en aus, ens ho explicarà al Museu de la Ciència a través de contes, manualitats i cançons per a grans i menuts. L'activitat és tota en anglés.
- f) Abans de desaparèixer, els cinefòrums representaven una experiència artística i social. Ara, a la Filmoteca, i fins al 10 de maig, pots coincidir amb altres persones per a gaudir del millor cine actual.
- g) El nom torna a escena. El resum de l'argument de l'obra és: Vicent serà pare als quaranta anys, i per a celebrar el naixement, Isabel i Pere el conviden a sopar i allà es retroba un bon amic de la infància. Una comèdia pensada per a tota la família.

	LLETRA
11. Aprendre llengües fent ciència.	
12. Trobada d'aficionats a les pel·lícules.	
13. Documentals fotogràfics del passat.	
14. Històries literàries de mig món.	
15. Riure amb la família.	

PREGUNTES DE COMPRENSIÓ

Contesta les següent preguntes de comprensió. Només una és la correcta:

Quin tipus de peça teatral s'estrena enguany al festival Cabanyal Íntim?

- a) Una comèdia musical.
- b) Una peça llarga per a adults.
- c) Una obra d'improvisació infantil.
- d) Un espectacle de màgia.

Qui va fer les fotografies antigues que formen la mostra?

- a) Un pintor valencià del segle XX.
- b) Un fotògraf francès del segle XIX.
- c) Un escultor d'Alacant.
- d) Un director de cinema francès.

Quina edició ha preparat el festival Lletres Negres?

- a) Una edició centrada en les escriptores de novel·la negra.
- b) Una edició dedicada a les novel·les de ciència-ficció.
- c) Una edició enfocada als autors clàssics.
- d) Una edició sobre poesia experimental.

Quin festival arriba a la ciutat?

- a) El Festival de Fotografia Documental.
- b) El Festival Internacional de Dansa.
- c) El Festival de Música Clàssica.
- d) El Festival de Cinema Documental.

Què explicarà la professora Greenhouse?

- a) Quants animals ponen ous.
- b) Quines aus són més ràpides.
- c) Com fer manualitats amb materials reciclats.
- d) Les característiques dels animals marins.

Fins a quin dia es poden visitar els cinefòrums?

- a) Fins al 10 de juny.
- b) Fins al 10 de maig.
- c) Fins al 15 de maig.
- d) Fins a final de mes.

(Exercici 3 de l'examen d'A2 de juny de 2019: <https://jqcv.gva.es/va/nivell-a2>)

5. Expressió escrita

32. Tria una d'aquestes opcions i fes una redacció de 60-80 paraules:

- Envia un correu a l'ajuntament per a informar d'un contenidor trencat i grafitis a la plaça. Inclou: data, salutació, cos i comiat.
- Heu canviat de treball aquesta mateixa setmana. Escriviu un correu electrònic a un amic o amiga. En el correu has d'incloure: com és el nou lloc de treball, descriu els companys, explica què has de fer.
- Escriviu una postal a un amic estranger en què li expliqueu com és el lloc on viviu.

This image shows a single page of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, typical of notebook or legal stationery. There are no margins, text, or other markings on the page.

6. Expressió Oral

33. Monòleg:

Tria un tema i parla entre 3-4 minuts:

■ **Grafitis: art o vandalisme.**

T'agraden els grafitis del teu barri? Per què?

Has fet mai una foto a un grafiti? On i per què?

Preferixes una paret grisa o una paret amb grafiti? Per què?

Un grafiti pot millorar una plaça? Exemple.

Un grafiti en un edifici històric és acceptable? Per què?

El cost de neteja l'ha de pagar l'ajuntament? Per què?

Quan consideres que un grafiti és art? Posa 3 criteris (qualitat, missatge, permís...).

Quan consideres que és vandalisme? Dona 3 criteris (lloc, danys, falta de permís...).

És el lloc (bústies, voreres, llambordes, façanes) el que fa que siga art o vandalisme? Explica-ho.

Penses que el missatge (social, artístic, ofensiu) canvia la teua opinió? Per què?

Quina diferència veus entre grafiti, mural i pintada?

Creus útil crear murs autoritzats en zones com el parc infantil, la biblioteca o al costat de l'aparcament? Pros/contres.

Estàs a favor de permetre o de prohibir els grafitis?

■ **Mitjans de comunicació:** Heu de parlar sobre els mitjans de comunicació que feu servir: ràdio, televisió, internet, diaris, revistes...Podeu parlar de quantes hores dediqueu als mitjans de comunicació al dia, quantes televisions teniu a casa, quin tipus de programes veieu o sentiu, programes favorits...

■ **Xarxes socials:** Com descriuries amb les teves paraules què són les xarxes socials? Quines xarxes socials coneixes i què en pots dir? Utilitzes de manera activa les xarxes socials? A quines xarxes socials estàs present i per què? Quin tipus d'informació comparteixes a les xarxes socials? Què no compartiries mai? En general, creus que les xarxes tenen més efectes positius que negatius o bé al contrari? Penses que les xarxes socials poden causar addicció?

34. Diàleg:

Tria un d'entre els dos possibles diàlegs:

■ Reunió de veïns

Heu arribat a una reunió del barri. L'ajuntament proposa convertir la plaça principal en zona per a vianants. Heu de parlar i intentar arribar a un acord.

PERSONA A (a favor de la zona per a vianants)

Vols menys soroll i menys contaminació. Penses que hi haurà més seguretat per a xiquets i gent gran. Creus que millorarà el comerç local perquè la gent passejarà més. T'agrada tindre espai per a famílies i activitats (mercats, concerts, jocs). Propostes: accés per a residents i emergències, horaris de càrrega i descàrrega (30'), aparcament dissuasiu a prop.

PERSONA B (en contra de la zona per a vianants)

Et preocupa la pèrdua d'aparcament per a veïns i clients. Penses que hi haurà desviament de trànsit a carrers estrets. Penses en les dificultats per a persones amb mobilitat reduïda i repartidors. T'amoïna que alguns negocis perden vendes si no es pot arribar en cotxe. Propostes: peatonalitzar només en horaris (caps de setmana/vesprades), zona 20 amb trànsit calmat, més places reservades i bus urbà més freqüent.

Frases d'ajuda

"Jo preferisc... perquè..." / "Des del meu punt de vista..."

"Et sembla bé si...?" / "Podríem acordar que..."

"Entenc el teu punt, però..." / "I si fem una prova de..."

"Aleshores, quedem en..." / "Ens comprometem a..."

■ Comprar bono de metro o d'autobús

Heu arribat a una ciutat amb un amic i ha de comprar-se un bono per al metro o l'autobús.

PERSONA A

La persona A prefereix el metro perquè és més ràpid, més ecològic, es pot canviar de línia amb facilitat, no li agrada viatjar lent, no li agrada esperar l'autobús al carrer per si plou i fa més fred...

PERSONA B

La persona A prefereix el l'autobús perquè arriba a més llocs, hi ha menys gent, es veu la ciutat, no li agrada viatjar en llocs foscos, incòmodes o perillosos...

■ Posar ascensor en l'edifici

En una finca de sis vivendes sense ascensor es planteja la possibilitat de posar-ne perquè en l'escala hi ha lloc suficient.

PERSONA A

Vosté viu en el primer pis i està totalment en contra de posar un ascensor.

PERSONA B

Vosté viu en el quart pis i està a favor de posar-lo perquè té molts avantatges per a totes les persones que viuen en la finca.

7. El valencià de la Vega Baixa com a llengua fundacional.

La repoblació medieval és, sobretot, d'origen català i també aragonés.

Després d'almenys quatre segles de govern musulmà, el rei castellà Alfons X el Savi, amb l'ajuda del seu sogre Jaume I, conquisten Oriola i la seua comarca per a la Corona de Castella a mitjan segle XIII. Però és Jaume II, rei d'Aragó, de València i comte de Barcelona, el que incorpora definitivament tota la comarca del Baix Segura al Regne de València l'any 1304 com a capital d'una governació pròpia. Oriola es convertix així en la segona ciutat més important del Regne després de la capital. El Baix Segura és, per tant, valencià des de fa més de 700 anys. Les quatre barres de molts dels escuts de la comarca així ho testimonien.

En aquell moment fundacional, els pobladors cristians que es desplacen per a repoblar la comarca parlaven aragonés, castellà, però sobretot català, ja que eren majoritàriament d'esta procedència. L'historiador Enric Guinot documenta al Baix Segura un 65% de pobladors catalans i un 35% d'aragonesos (i també navarresos i castellans). Així, el valencià es convertix en la llengua d'Oriola i la seua comarca. I s'hi manté viu segurament fins al segle XVIII, o potser més tard encara. Ara s'explica la gran quantitat de cognoms i topònims valencians que hi ha en la comarca.

A continuació llegireu textos antics que parlen sobre el valencià a la comarca del Baix Segura:

Text de l'any 1328 en valencià antic:

I com que hagué pres i poblat tota ciutat de Múrcia de catalans i així mateix Oriola i Elx i Guardamar i Alacant i Cartagena i altres llocs, estigueu segurs que tots aquells que poblen la dita ciutat de Múrcia o els llocs esmentats són veraders catalans i parlen el més bell catalanesc del món.

(Crònica de Ramon Muntaner, cap a 1328)

Text de l'any 1525 en valencià antic:

Per ço los de Múrcia parlen castellà e los de Oriola valencià, los uns se nomenen castellans, los altres valencians, los uns son de la Corona real de Castella, los altres de la Corona real de Aragó.

(Arxiu d'Oriola, 1525)

Text de l'any 1566 en castellà antic:

En Orihuela e su tierra siempre se ha guardado la lengua catalana: porque en tiempo de la conquista se pobló la tierra más de catalanes que de otras naciones, de las cuales heredaron la lengua, corazón, manos e obras...
(Crònica de la ínclita y coronada ciudad de Valencia, Martí de Viciano, 1566)

Això són moes d'ara! A Oriola sempre s'ha parlat en valencià!

(Levante, Elx, 23, 1926. En un article, el tio Pàmies, un vell llaurador que degué viure a mitjan segle XIX, responia açò quan li preguntaven per què, sent d'Oriola, sabia parlar valencià)

Els repoblaments posteriors provenen de comarques castellanoparlants

Si el valencià és la llengua que arrela en la comarca amb la repoblació medieval, com és que pràcticament només s'hi sent ara el castellà?

El procés de canvi de llengua que es produïx al Baix Segura comença en el segle XVII, i és progressiu i lent. La raó més important d'este canvi és la despoblació que s'hi registra en diversos moments i que es compensa amb nous repoblaments.

En primer lloc, destaca un fet històric de gran magnitud ocorregut l'any 1609: l'expulsió dels moriscos que vivien en la comarca, cosa que implica un impacte demogràfic i econòmic molt negatiu.

Grans epidèmies de pesta colpegen el Baix Segura durant el segle XVII alhora que es produïxen cíclicament moviments migratoris de persones provinents de Castella en busca de millors condicions de vida. S'hi pot afegir la decisió del cardenal Belluga de dessecar una zona humida i insalubre per a fundar-hi nous pobles. Tot açò implica la vinguda de moltes famílies que s'hi instal·len i que, majoritàriament, són d'origen murcià i també manxec.

35. Comprensió global (tria el millor títol)

- A) "Castellans i aragonesos al segle XX"
- B) "Per què el valencià arrela al Baix Segura"
- C) "Com fer un escut amb barres"

36. Indica si l'oració és vertadera o falsa V/F, i corregeix-la si és fals

- a) Jaume II incorpora el Baix Segura al Regne de València l'any 1304. (V)
- b) Els repobladors cristians parlaven només aragonés. (F → també castellà i sobretot català)
- c) Oriola va ser la capital del Regne de València. (F → segona ciutat més important; capital: València)
- d) El canvi cap al castellà comença al segle XVII. (V)

37. Llig el text d'aquest apartat “El valencià de la Vega Baixa com a llengua fundacional” i Contesta les següents preguntes amb respostes breus:

- a) Qui conquesta Oriola a mitjan segle XIII?
- b) Quin percentatge de repobladors eren catalans segons Enric Guinot?
- c) Què indiquen les quatre barres als escuts?

38. Lèxic de precisió (tria el mot adequat)

governació / repoblació / migracions / expulsió / pesta

- a) El 1609 hi hagué l'_____ dels moriscos. → expulsió
- b) Al s. XVII arribaren noves _____ de Castella. → migracions
- c) La _____ de catalans i aragonesos explica la llengua. → repoblació
- d) Oriola fou capital d'una _____ pròpia. → governació
- e) La _____ provocà una crisi demogràfica. → pesta

39. Passa a plural i posa article:

la governació, l'escut, la barra

40. Relaciona paraula–definició

repoblació;	ocupar de nou un lloc
governació;	divisió administrativa medieval
Corona (d'Aragó);	conjunt de regnes sota un rei;
escut;	símbol d'un poble/ciutat;
quatre barres;	emblema heràldic de la Corona d'Aragó
pobladors;	els qui s'instal·len
expulsió;	fer fora d'un territori
pesta;	epidèmia
migracions;	moviments de població
dessecar	traure l'aigua d'una zona.

41. Complet amb les següents paraules: valencià / valenciana / valencians / valencianes ; aragonés / aragonesa / aragonesos / aragoneses; castellà / castellana / castellans / castellanés)

Pobladors _____ (català, pl.) Família _____ (aragonés, sg. f.)
 Famílies _____ (murcià, pl. f.) Reis _____ (aragonés, pl. m.)
 Pobladores _____ (aragonés pl. f.) Corona _____ (aragonés, sg. f.)
 Documentació _____ (valencià, sg. f.) Textos _____ (aragonés, pl. m.)
 Llengua _____ (valencià, sg. f.) Hisenda _____ (valencià, sg. f.)
 Topònims _____ (valencià, pl. m.) Cognoms _____ (valencià, pl. m.)

42. Posa l'article

_____ pobladors → _____	_____ governació → _____
_____ escut → _____	_____ Corona → _____
_____ documentació → _____	_____ Poblador → _____
_____ llengua → _____	_____ família → _____

43. Completa amb: *després, però, per tant, perquè, així, durant.*

Alfons X conquista, _____ Jaume I l'ajuda.
 El 1304 s'incorpora al Regne de València; _____ Oriola guanya importància.
 El canvi lingüístic comença al s. XVII _____ hi ha pestes i migracions.
 Primer hi ha repoblació; _____, canvis posteriors.
 _____ el s. XVII hi ha epidèmies.
 Les migracions arriben i, _____, canvia la llengua.